

بين الحين والآخر

سیرتِ نهمین ہفت کتبِ اُحزہ

سخن دبیر همایش / ۴

معرفی شخصیت های علمی برجسته

حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ جعفر سبحانی (دامت برکاته) / ۵

حضرت علامه آیت الله السید محمد مهدی الموسوی الخراسانی / ۶

معرفی آثار برگزیده / ۷

معرفی آثار شایسته تقدیر / ۱۶

معرفی سنگربان میراث مکتوب / ۲۴

معرفی فهرست نگار نمونه ایران / ۲۵

معرفی کتابخانه نمونه / ۲۶

معرفی ناشران برگزیده و نمونه / ۲۷

نمودار آمارها / ۲۸

جدول برنامه اجلاس هی همایش / ۳۰

فراخوان چهاردهمین همایش کتاب سال حوزه / ۳۱

|| خبرنامه ||

سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

تهیه و تنظیم: دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه

مدیر اجرایی: مهدی نیکبخت

طراح گرافیک: سیدامیر حسین نوربخش

طرح روی جلد: سید حسین موسی زاده

با تشکر از: سید مهدی موسوی، حسین حقی، علیرضا ولی زاده، خلیل جوادی

قم، بلوار امین، ابتدای بلوار جمهوری اسلامی

معاونت پژوهش حوزه های علمیه، دبیرخانه کتاب سال حوزه

تلفکس: ۰۲۵۱-۲۹۱۴۵۵۸ سامانه پیامک: ۱۰۰۰۰۷۰۲۰

www.ketabeHowzeh.ir

به نام
خدواند لوح و قلم

سخن دبیر همایش

سپاس بی‌پایان بر صاحب لوح و قلم و درود فراوان و رحمت بی‌انتهای محمد مصطفی (ص) و خاندان پاک و مطهرش. همایش کتاب سال حوزه، آینه‌دار تلاش‌ها و توفیق‌های حوزویان در تألیف، تحقیق و نویسندگی است. امسال سیزدهمین دوره این مجمع علمی را در حالی برگزار می‌کنیم که دبیرخانه همایش، پذیرای بیش از ۹۰۰ عنوان کتاب و پایان‌نامه سطح چهار-محصول سال ۱۳۸۹-حوزه بود. در این دوره، گستردگی موضوعات، رواج روش‌های علمی تحقیق، توجه به نیازهای علمی جامعه بیش از پیش به چشم می‌خورد. امید می‌بریم که با ادامه این روند، هر روز بر برگ‌وبار علوم دینی افزوده گردد. به یمن همت دانشوران و همدلی مسئولان، هر سال بر توفیقات حوزه در زمینه تألیف افزوده می‌گردد. انتظار می‌رود که در آینده‌ای نزدیک در همایش‌های علمی بزرگ داخلی و خارجی، مقالات فاخر پژوهشگران حوزوی فصل الخطاب اندیشه‌های دینی ما باشند. در همایش امسال آثار رسیده به دبیرخانه، پس از موضوع‌بندی، توسط اعضاء هیئت داوری هر گروه علمی، ارزیابی اولیه شده و در صورت برخورداری از شرایط لازم، به داوران و کارشناسان صاحب‌نظر در هر رشته تحویل گردید. هر کتاب و پایان‌نامه از چند مرحله عمومی و تخصصی عبور کرد تا برای تصمیم‌گیری نهایی در اختیار شورای علمی همایش قرار گیرد. در تمام تصمیمات و امتیازدهی‌ها، وزن علمی اثر و شایستگی آن فصل الخطاب بود. خدای را بر این توفیق شاکریم که با معرفی «آثار برگزیده» و «شایسته تقدیر»، زمینه‌ساز همدلی‌های علمی بیشتر فرهیختگان می‌گردیم و بوسه شکر و امتنان بر قلم‌ده‌ها محقق عالی‌مقدار و نویسنده روشنگر می‌زنیم. شایسته است از تلاش همدلانه بیش از ۲۱۰ نفر از شخصیت‌های علمی و همکاران پر تلاش کتاب سال شامل: شورای سیاست‌گذاری همایش، شورای علمی همایش، هیئت‌های داوری، داوران ارجمند، مدیران محترم خانه کتاب و اعضاء سخت‌کوش دبیرخانه همایش صمیمانه قدردانی کنیم. توفیق حضرت حق و عنایت صاحب اصلی حوزه‌های علمیه‌قرین زندگی‌شان باد.

مهدی حقی

دبیر سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

مجله تخصصی کلام اسلامی و فقه

حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ جعفر سبحانی (دامت برکاته)

شخصیت علمی برجسته حوزه‌های علمیه شیعه

علمی کلام اسلامی که تاکنون ۶۲ شماره آن چاپ شده، از دیگر گام‌های بلند ایشان است. پاسخ به سوالات و شبهات علمی، نگارش نقدهای عالمانه بر آثار دین‌ستیزانه، مبارزه علمی مستمر با وهابیت، شرکت در مجامع فرهنگی، و بسیاری قدم‌های بلند دلسوزانه در رهگذر عمری پرپرکت، حاصل مجاهدت‌های این استاد فرزانه است. ره‌آورد این اخلاص ناب و تلاش خستگی‌ناپذیر او در بسیاری از عرصه‌های علمی و فرهنگی و اجتماعی در جهان اسلام به‌روشنی می‌توان دید. شورای علمی همایش کتاب سال حوزه در سیزدهمین دوره همایش به سال ۱۳۹۰ حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ جعفر سبحانی را به عنوان «شخصیت علمی برجسته حوزه‌های علمیه شیعه» انتخاب و مورد تکریم و تجلیل قرار داد.

تفسیر و ادبیات پرداخته و در هر رشته، آثاری مفید را به جامعه اسلامی تقدیم نموده است. در همین قلمرو، به تفسیر آیات عقاید اسلامی پرداخت و تفسیر بی‌همانند «مفاهیم القرآن» را در ۷ مجلد به رشته تألیف کشید. نخستین تفسیر موضوعی قرآن به زبان فارسی با نام منشور جاوید قرآن که تاکنون ۱۴ مجلد آن به چاپ رسیده، گامی دیگر در همین مسیر است. نیز این استاد بزرگ به تألیف کتب درسی حوزه در شاخه‌هایی همچون رجال، حدیث، و الهیات با سبک و سیاق نو پرداخت. از دیگر رهاورد‌های تلاش سترگ ایشان، پایه‌گذاری مؤسسه تعلیماتی و تحقیقاتی امام صادق به سال ۱۳۵۹ است که نقشی گرانقدر در ترویج معارف شیعی داشته است. ایجاد رشته تخصصی کلام اسلامی و نیز انتشار مجله

استاد گرانمایه حضرت آیت الله العظمی سبحانی در بیستم فروردین ۱۳۰۸ در تبریز در خانواده دانش و تقوا و فضیلت دیده به جهان گشود. به سال ۱۳۲۵ شمسی در شهر قم به تکمیل سطوح، همت گماشت و به خوشه چینی از محضر بزرگانی چون مرحوم آیت الله العظمی بروجردی، مرحوم آیت الله حاج سید محمد حجت کوه‌کمری، و مرحوم آیت الله العظمی امام خمینی پرداخت. نیز مطالعات فلسفی خویش را با شرکت در درس‌های علامه سید محمد حسین طباطبائی تکمیل نمود. ایشان تاکنون پنج دوره کامل اصول فقه و هر دوره را در ۶ سال، تدریس فرموده و هم‌اکنون ششمین دوره را پشت سر می‌نهد. جز تدریس منظم فقه، اصول و فلسفه، سالیان دراز به آموزش عقاید، رجال، درایه، تاریخ اسلام و تشیع، ملل و نحل،

حضرت علامه آیت الله السید محمد مهدی الموسوی الخرسانی

شخصیت علمی برجسته حوزه علمیه نجف اشرف

جناب آیت الله استاد سید محمد مهدی موسوی خرسان، از دانشوران و محققان و مولفان سختکوشی است که آثاری بسیار را تحقیق و تصحیح و تألیف کرده است. او به سال ۱۳۴۷ قمری در نجف زاده شد و امام جماعت مسجد جامع شیخ انصاری، مشهور به مسجد ترکها، در نجف اشرف است.

ایشان دروس سطح و خارج را در حوزه علمیه نجف از محضر بزرگوارانی چون آیات عظام سید ابوالقاسم خوئی، سید عبد الهادی شیرازی، و سید محسن حکیم بهره برد. نخستین کتابی که با تحقیق و مقدمه وی چاپ شد، کتاب البیان فی اخبار صاحب الزمان، نوشته حافظ ابو عبده محمد بن یوسف گنجی شافعی است که به سال ۱۳۸۲ قمری در نجف چاپ شد.

وی در اهمیت علم می گوید: عقیده دارم تجربه زندگی ام برای کسی که بخواهد گام در راه دانش نهاد بسیار آموزنده است.

من در را تحصیل و پژوهش به خداوند کریم اعتماد کرده ام و به آموزش و کتابت همت بسیار

دانسته ام و بدون تلاش آرزوی رسیدن به نهایت راه را نداشته ام.

علم در انحصار گروه خاصی نیست و به قوم خاصی تعلق ندارد و در زندگی به مالکیت کسی در نمی آید تا فرزندان از پدران خویش به ارث ببرند، و چه بسیار از عالمان پر تلاش که در سایه دانش خود بر افراد والاتبار آقایی کرده اند.

این استاد فرزانه را به حق می توان از پویاترین و پرکارترین محققان و مصححان سده اخیر در حوزه های علمی شیعی برشمرد. در قلمرو تصحیح، ۲۹ اثر چاپ شده از ایشان در دست است که از آن میان می توان به این آثار اشاره کرد:

۱. موسوعه ابن ادریس حلی که در ۱۴ مجلد در قم چاپ شده است.
۲. طبّ النبی.
۳. طبّ الأنثمه.
۴. توحید صدوق.
۵. اکمال الدین و اتمام النعمه.
۶. امالی صدوق.
۷. عیون اخبار الرضا.

۸. خصال صدوق.

۹. معانی الأخبار.

۱۰. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال.

۱۱. اختصاص شیخ مفید.

۱۲. روضة الواعظین محمد بن فتال نیشابوری.

نیز آثاری تألیفی از ایشان در دست است که ده عنوان آن به چاپ رسیده و عناوینی نیز در انتظار چاپ است. مهم ترین تألیف ایشان، موسوعه عبد الله عباس حبر الأمة و ترجمان القرآن است که در زمرة آثار تک نگارانه مربوط به جناب عبد الله بن عباس، یگانه است.

آفتاب عمر این استاد بلند همت، همچنان تابنده و پاینده باد.

حضرت علامه آیت الله السید محمد مهدی الموسوی الخرسان، به پاس ده ها سال تلاش بی وقفه علمی از سوی شورای علمی سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه، به عنوان «شخصیت علمی برجسته حوزه علمیه نجف اشرف» معرفی گردید.

شرح الحلقة الثالثة

تقریر و نگارش: حیدر یعقوبی
بر اساس دروس خارج آیت الله سید کمال الحیدری

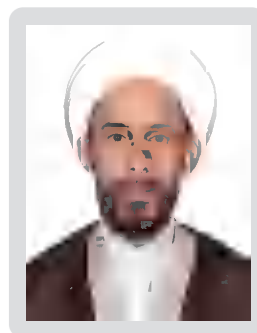
رتبه: برگزیده

گروه علمی: فقه و اصول

ناشر: دار الفراق

۷ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد فقه و معارف از جامعه المصطفی (ص) العالمية
مهندسی کشاورزی از دانشگاه بصره

کتاب دو جلدی حاضر، تقریری از دروس آیت الله سید کمال حیدری در خصوص شرح «الحلقه الثالثه» شهید سید محمد باقر صدر است. در این کتاب ابتدا تعریف مشهور از علم اصول ارائه و اعتراضات وارده و پاسخ به آنها در خصوص این تعریف مطرح می‌گردد و آنگاه تعریف مختار مؤلف ارائه می‌شود. در موضوع علم اصول ابتدا این سؤال پرسیده می‌شود که آیا هر علمی باید موضوعی داشته باشد. استدلال‌های قائلین به ضرورت وجود موضوع برای هر علم توضیح داده می‌شود و دو دلیل هم بر آن اقامه می‌گردد؛ از جمله اینکه تمایز هر علم، به موضوع آن است و استدلال به قاعده‌ی «الواحد». در ادامه ادله‌ی قائلین به عدم ضرورت وجود موضوع برای هر علم از جمله دلیل آیت الله خوئی ذکر می‌گردد و سپس مصنف، نظر خویش در باب اینکه هر علم، موضوعی دارد به همراه دلائل آن را به بحث می‌گذارد. مبحث سوم به حکم شرعی و تقسیمات آن اختصاص دارد. ابتدا تعریف حکم شرعی، تقسیم آن به حکم تکلیفی و وضعی، تقسیمات حکم وضعی، اقوال در حقیقت احکام وضعی، نظریه‌ی مختار در احکام وضعی، شمول حکم برای عالم و جاهل به آن و اقوال اشتراك و اختصاص و نتایج مترتب بر هر يك، حکم واقعی و ظاهری، امکان جعل حکم ظاهری، شبهه‌ی تضاد و نقض غرض، نظریه‌ی شهید صدر در جمع بین حکم ظاهری و واقعی، امارات و اصول، نظر شهید صدر در فرق بین این دو و برخی مباحث دیگر در جلد اول کتاب مطرح می‌گردد. در مبحث حجیت قطع، معنی قطع و مراد از حجیت آن و اینکه آیا حجیت قطع از مسائل اصولی است یا نه، بحث می‌گردد. بحث علم اجمالی و معنی آن، ورود یا عدم ورود اجازه در مخالفت قطعی با علم اجمالی، حرمت مخالفت قطعی با علم اجمالی و... بخشی از مطالب جلد دوم کتاب است. مباحث مربوط به اصول عملیه بخش دوم این جلد را تشکیل می‌دهد.

الاعتقادات

پدیدآورنده: موسسه الامام الهادی (ع)

رتبه: برگزیده

گروه علمی: تصحیح و تحقیق

ناشر: پیام امام هادی (ع)

۱۹ سال فعالیت مؤسسه در زمینه تصحیح، تحقیق، تألیف، احیاء تراث و نشر کتاب‌های فقه، حدیث و معارف اسلامی

اثر حاضر، تحقیق پیرامون کتاب ارزشمند «الاعتقادات» شیخ صدوق است. این کتاب از بهترین کتاب‌های کلامی نزد شیعه‌ای امامیه است که با تکیه بر نصوص شریفه‌ی آیات قرآن و روایات صحیح و نه بر اساس بکارگیری استدلال‌ات عقلی و کلامی به تشریح عقاید شیعه می‌پردازد. جایگاه موضوع مورد بحث و ارزش علمی این کتاب در بین کتب کلامی و محور بودن آن بین متکلمین و احتیاج مؤسسات علمی و پژوهشی و حوزه‌های علمیه به این کتاب، از جمله اموری است که باعث شده محقق، پیرامون آن به تحقیق اقدام کند. از آنجا که نسخ خطی کتاب مذکور متعدد بوده، محقق اثر، بهترین آن‌ها را انتخاب می‌کند و از بقیه‌ی نسخ نیز در مرحله‌ی تصحیح بهره می‌گیرد. همچنین بخشی از تحقیق به تبیین و توضیح بعضی از کلمات و لغات که فهم معانی آنها مشکل بوده، اختصاص یافته و اعراب‌گذاری بعضی از کلمات برای قرائت و فهم آسان‌تر آنها نیز مورد توجه قرار گرفته است. استخراج آیات و ذکر شماره‌ی سوره و آیه، کار دیگر محقق می‌باشد. سخن برخی از اعلام علمای شیعه پیرامون آراء صدوق و مفید از جمله علامه مجلسی، سید جزایری، آیت الله صافی و آیت الله سبحانی نیز در این مقدمه گنجانده و برخی از فهراس فنی و علمی نیز به پایان کتاب افزوده شده است.

اقتدا به محمد (ص)

مترجم: قاسم کاکایی

رتبه: برگزیده

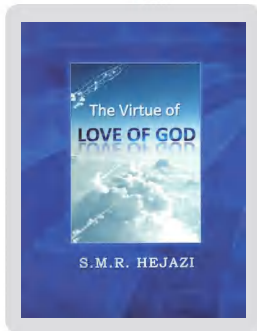
گروه علمی: ترجمه

ناشر: هرمس

۸ سال اشتغال به درس خارج
دکترای فلسفه و حکمت از دانشگاه تربیت مدرس تهران

اثر حاضر که ترجمه‌ای از کتاب کارل ارنست است، بدین منظور نگاشته شده تا جایگزین کاملاً متفاوتی باشد برای کتاب‌هایی که در مورد اسلام در غرب رایج شده است. این کتاب که یک قدم بسیار مهم در جهت رفع سوء تفاهم‌ها نسبت به اسلام و مسلمانان محسوب می‌شود در برابر نظریه‌ی «جنگ تمدن‌ها» پاسخی درخور دارد و سیاست‌های خصمانه‌ی اروپاییان و آمریکاییان را در قبال اسلام به چالش می‌کشد. بدین منظور نویسنده‌ی کتاب در فصل اول به اسلام نگاهی اجمالی می‌افکند و دیدگاه‌های ضد اسلامی از قرون وسطی را مورد بررسی قرار می‌دهد. فصل دوم به تاریخچه و اژه‌ی «دین» و تطوّر آن از صدر مسیحیت تا اوایل عصر استعمار اختصاص دارد. این امر راهگشای نگاهی نو به چگونگی تلقی محققان از اسلام، چگونگی تعریف اسلام توسط حکومت‌های ملی و دولتمردان و چگونگی درآمیختن این تعاریف با اصطلاحات خود مسلمانان خواهد بود. مؤلف در فصل سوم به منابع قدسی اسلام می‌دازد. فصل بعد تحت عنوان «اخلاق و زندگی دنیوی» با مفهوم گسترده‌ی اخلاق دینی اسلامی آغاز می‌شود که هم از متون فقهی اخذ شده است و هم از کاوش‌های فلسفی، همچنین مجموعه‌ای از مسائل مهم در باب اخلاق دینی مانند مفهوم دولت اسلامی، اندیشه‌ی اسلامی لیبرال، مسائل جنسیتی، مسأله‌ی حجاب و رابطه‌ی اسلام و علم مورد کاوش قرار می‌گیرد. نویسنده در فصل خاتمه تحت عنوان «ایجاد تصویر جدید از اسلام در قرن بیست و یکم» نگاهی دارد به اینکه چگونه ایدئولوژی و تکنولوژی دائماً طرز تلقی مسلمانان و غیر مسلمانان را از سنت دینی اسلام تغییر می‌دهد. در سرتاسر کتاب نقش پیامبر (ص) در متمایز ساختن معنا و روح اسلام مورد تأکید قرار می‌گیرد.

فضیلت محبت خدا و جایگاه آن در فلسفه اخلاق اسلام و مسیحیت (به زبان انگلیسی)

نویسنده: سید محمد رضا حجازی

رتبه: برگزیده

گروه علمی: اخلاق و عرفان / ناشر: اسرا (نشر در آمریکا)

۸ سال اشتغال به درس خارج

دکترای فلسفه اخلاق از دانشگاه کاتولیک آمریکا

در این کتاب، دو دیدگاه اسلامی و مسیحی در زمینه فضیلت اخلاقی و جایگاه محبت خدا در سیستم اخلاقی در اسلام و مسیحیت مورد تحقیق و بررسی مقایسه‌ای قرار گرفته است. دیدگاه فیض کاشانی (حکیم مسلمان) و نظریه مالبرانش فرانسوی (حکیم مسیحی) در زمینه عنصر فضیلت محبت خدا و نقش آن در ساختار سیستم اخلاقی مورد تحلیل، نقد و بررسی قرار گرفته است. یکی از اهداف اولیه این تحقیق، بررسی عالمانه مفهوم محبت خدا در چهارچوب فلسفی دو دیدگاه که تعلق به دو حوزه دینی دارند می باشد. این کنکاش ما را در بررسی فهم این دو متفکر از نقش عنصر محبت به خدا در سیستم اخلاقی که ایشان بر اساس تفکر دینی خود ترسیم می کنند، یاری می رساند. به علاوه، این کتاب به بررسی مجموعه‌ای از مفاهیم و متدهائی که می تواند در شناخت مشابهت ها و تفاوت های فکری این دو متفکر ما را یاری رساند، می پردازد.

در این کتاب، مفهوم فضیلت به گونه ریشه ای و تاریخی مورد مطالعه و تحقیق قرار گرفته است. همچنین تحولاتی که در به کارگیری آن در حوزه اخلاق برای این مفهوم در طول تاریخ فلسفه اخلاق از زمان یونان تا دوره معاصر رخ داده، بیان شده است. اضافه بر این، به کاربردها و اقسام ذکر شده برای مفهوم فضیلت اخلاقی اشاره شده است.

نقد و بررسی مطالعه فلسفه سیاسی اسلامی در غرب

نویسنده: محسن رضوانی

رتبه: برگزیده

گروه علمی: حقوق و علوم سیاسی

۱۴ سال اشتغال به درس خارج

دکترای علوم سیاسی از موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

رساله‌ی حاضر در صدد است با شناسایی رهیافت‌های مطالعه‌ی فلسفه‌ی سیاسی اسلامی در غرب و ارائه‌ی صورت‌بندی از آن، میزان صحت و اعتبار هر یک از رهیافت‌های مطالعاتی را مورد بررسی قرار دهد. محقق اثر معتقد است مطالعه‌ی فلسفه‌ی سیاسی اسلامی در غرب، رهیافت واحدی ندارد بلکه علیرغم معاصرت آن، شامل رهیافت‌های متعدد است که به دلیل عدم شناسایی رهیافت‌ها و همچنین عدم ارائه‌ی صورت‌بندی از آن، تصویر درستی از مطالعه‌ی مذکور وجود ندارد. پژوهشگر رساله پس از بیان طرح رساله، به معرفی مهم‌ترین آثاری می‌پردازد که در غرب درباره‌ی فلسفه‌ی سیاسی اسلامی نوشته شده است و پس از آن، مطالعه‌ی فلسفه‌ی سیاسی اسلامی در غرب را در چهار رهیافت تاریخی، تفسیری، انتقادی و توصیفی صورت‌بندی می‌نماید. این صورت‌بندی نه بر اساس تقدم و تأخر زمانی اندیشمندان و آثار مربوطه بلکه بر اساس همخوانی محتوایی مباحث انجام می‌پذیرد. فصل دوم به بررسی و نقد مطالعه‌ی تاریخی فلسفه‌ی سیاسی اسلامی بر اساس آثار اندیشمندانی همچون تی. جی. دبور، ریچارد والزر، اروین روزنتال و دانیل فرانک می‌پردازد. در ادامه بررسی و نقد مطالعه‌ی تفسیری فلسفه‌ی اسلامی بر اساس آثار اندیشمندانی همچون لئو اشتراوس، هانری کربن، محسن مهدی، چارلز باترورث، میریام گالستون و جاشوا پرنز در دستور کار محقق قرار می‌گیرد. در فصل چهارم رهیافت انتقادی بر اساس آثار الیور لیمن و دیمیتری گوتاس بررسی می‌گردد. فصل پایانی نیز به نقد مطالعه‌ی فلسفه‌ی سیاسی اسلامی با رهیافت توصیفی بر اساس آثار اندیشمندانی همچون ان لمبتون، هانس دایبر، آنتونی بلک، پاتریشاکرون و نلی لحدود اختصاص دارد.

اقتصاد منابع طبیعی از منظر اسلام (اصول و مبانی)

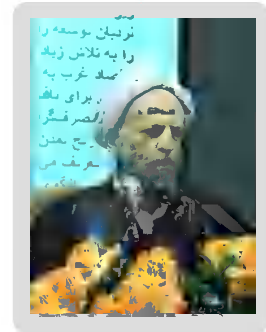
نویسنده: سعید فراهانی فرد

رتبه: برگزیده / گروه علمی: اقتصاد و مدیریت

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۱۰ سال اشتغال به درس خارج

دکترای اقتصاد از دانشگاه تربیت مدرس تهران

پژوهش حاضر به منظور دستیابی به اهداف زیر سامان یافته است: ۱. تبیین مبانی نظری مالکیت منابع طبیعی در اسلام؛ ۲. دستیابی به معیارهای منطبق با ارزش‌ها و مبانی اسلامی در بهره‌برداری از منابع طبیعی؛ ۳. مقایسه اصول مطرح در توسعه پایدار با قواعد برگرفته از آموزه‌های اسلامی؛ ۴. اثبات کارآمدی نظام اقتصادی اسلام در تحقق اهداف زیست‌محیطی و عدالت درون‌نسلی و بین‌نسلی؛ ۵. اراده‌ی مدل بهره‌برداری از منابع طبیعی در نظام اقتصادی اسلام. نویسنده در تحقیق خویش بر آن است تا اثبات کند که بهره‌برداری از منابع طبیعی در نظام اقتصادی اسلام، با توسعه پایدار و عناصر اساسی آن یعنی حفظ محیط زیست و عدالت سازگاری دارد. وی ابتدا پدیده‌ی مالکیت و منشأ آن را از نگاه ادیان و مذاهب و نظام‌های اقتصادی ملاحظه کرده و در یک نگاه مقایسه‌ای دیدگاه مکتب اسلام را در این باره مورد مذاقه قرار می‌دهد. بهره‌برداری از این منابع با توجه به تجربه‌ی دهه‌های اخیر و شیوه‌های استفاده از آنها در نظام اقتصادی اسلام و ترکیب دولت و بخش خصوصی مطلب بعدی نویسنده است. آثاری که این نوع استفاده از منابع طبیعی در ابعاد مختلف اقتصاد خواهد گذاشت شامل مباحث نظری توسعه پایدار و موضوعات اساسی مربوط به آن چون محیط زیست، عدالت بین‌نسلی و کارآیی، مطالب سه فصل از کتاب را تشکیل می‌دهد.

بدیهی و نقش آن در معرفت‌شناسی

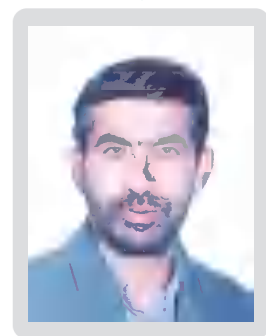
نویسنده: عباس عارفی

رتبه: برگزیده / گروه علمی: فلسفه و کلام

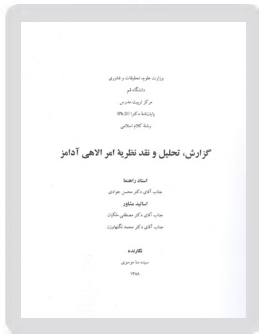
ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

۱۵ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد فلسفه از مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

کتاب پیش‌رو، نوشته‌ای درباره‌ی اصول معرفت و شالوده‌های دانش است که به منظور شناخت چیستی بدیهی و واکاوی نقشی که بدیهیات تصویری و تصدیقی در فرایند تکوین و ارزیابی معرفت دارند، تدوین شده است. مؤلف کتاب در ابتدا به تحلیل علم برای شناخت اقسام آن می‌پردازد و می‌کوشد در پرتو آن، مقسم اقسام علم به بدیهی و نظری را روشن سازد. وی سپس، دانش بدیهی و نظری را که برآمده از انقسام علم حصولی است و از هوشناختی می‌کند بدین صورت که الفاظ و تعبیری را که حکما برای بیان علم بدیهی و نظری به کار گرفته‌اند مورد بحث قرار می‌دهد. در ادامه چیستی بدیهی به منظور شناخت هویت آن و اقسام تفکر شامل تعریف و استدلال و گونه‌های مختلف استدلال واکاوی خواهد شد. اقسام بدیهی و راز بدهت در ادامه تجزیه و تحلیل می‌گردد. نگارنده، علم بدیهی را اثبات می‌کند و درباره‌ی مطابقت و صدق بدیهیات سخن می‌گوید. بدیهیات به عنوان مبادی معرفت و اقسام مبادی تصویری و تصدیقی معرفت در ادامه ذکر می‌گردد. مؤلف اثر، مبنایابی را که نوعی از شاکله‌ی توجیه است و گونه‌های مختلف مبنایابی و مناقشات وارده را بر می‌رسد. گونه‌ی مبنایابی قوی را که زیرساخت‌های آن به نحوه‌ی عقلی‌گزینش شده‌اند (مبنایابی عقل‌گرا) را به عنوان شاکله‌ی توجیه برمی‌گزیند. فصل پایانی کتاب به منزلت و جایگاه بدیهیات در معرفت‌شناسی اختصاص دارد.

گزارش، تحلیل و نقد نظریه امر الهی آدامز

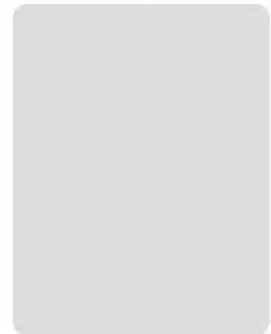
نویسنده: سیده مناموسوی

رتبه: برگزیده

گروه علمی: فلسفه و کلام

سطح ۳-جامعه الزهراء

دکترای کلام از مرکز تربیت مدرس دانشگاه قم

پژوهش حاضر، با هدف توصیف، تحلیل و بررسی دیدگاه‌های آدامز درباره‌ی نظریه‌ی امر الهی است. محقق در این تحقیق، می‌کوشد تا دریابد که تقریر نهایی آدامز از نظریه‌ی امر الهی در مقایسه با تقریرهای دیگر چه خصوصیتی دارد، دلایل آدامز برای این تقریر کدامند، پاسخ او به اشکالات نظریه‌ی سنتی امر الهی چیست و چه انتقاداتی بر تقریر آدامز وارد است. نویسنده‌ی رساله در بخش ابتدایی به طرح برخی توضیحات مقدماتی همچون تاریخچه نظریه‌ی امر الهی، گستره‌ی تبیین‌های دینی از اخلاق، دفاع آدامز از چارچوب الهی برای تمام اخلاق، تقریرهای مختلف از نظریه‌ی امر الهی و تقریر آدامز می‌پردازد. توصیف دیدگاه آدامز در ادامه مورد توجه است. از آنجا که آدامز، نظریه‌ی امر الهی خود را در قلمروی درستی و نادرستی اخلاقی بر مفهومی خاص از خوبی مبتنی می‌کند، پیش از بیان تقریر آدامز از نظریه‌ی امر الهی، دیدگاه او درباره‌ی خوبی شرح داده خواهد شد. مؤلف در ادامه، نکاتی تحلیلی درباره‌ی دیدگاه آدامز درباره‌ی خوب و درست بیان کرده و به مقایسه‌ی تقریر جدید آدامز از نظریه‌ی امر الهی با تقریر سابق او می‌پردازد. بخش پایانی به ذکر برخی نقدها به دیدگاه اخلاقی آدامز و نظریه‌ی مختار مؤلف در این باره اختصاص دارد.

بررسی تحول ایمان به خدا در دوره کودکی و نوجوانی و آغاز جوانی

نویسنده: محمود نوذری

رتبه: برگزیده

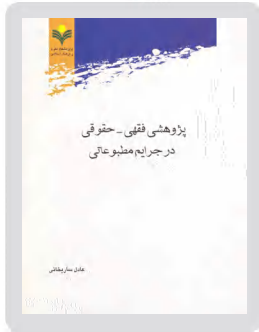
گروه علمی: علوم تربیتی و روانشناسی

۵ سال اشتغال به درس خارج

دکترای روان‌شناسی تربیتی از موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

پژوهش پیش‌رو، در صدد است تا تحول «ایمان به خدا» را در گستره‌ی سنی تولد تا بیست و دو سالگی بررسی کند و به این سؤال پاسخ دهد که آیا می‌توان با بهره‌گیری از تحلیل‌های روان‌شناسان در موضوع تحول، به مدلی برای توصیف و تبیین فرایند تحول ایمان به خدا و مؤلفه‌های آن دست یافت. مؤلف با استفاده از روش پژوهش کیفی به این سؤال پاسخ می‌دهد. این اثر همچنین میزان تطابق یافته‌های روانشناختی را با مفاد آیات و روایات ناظر به تحول ایمان با استفاده از روش پژوهش نقلی تحلیلی برمی‌رسد. نویسنده پس از برخی مفاهیم کلی، مفهوم ایمان به خدا و مؤلفه‌ها و مدل تحولی آن را مورد توجه قرار می‌دهد. مراحل تحول ایمان به خدا در دوره‌ی کودکی و نوجوانی و آغاز جوانی مطالب فصل بعدی است. از نظر نویسنده، در دوره‌ی کودکی اول یعنی تولد تا دو سالگی، مبانی و ریشه‌های اولیه‌ی ایمان به خدا شکل می‌گیرد و ایمان در دوره‌ی کودکی دوم یعنی ۲ تا ۷ سالگی به صورت شهودی-تقلیدی و تخیلی است. در دوره‌ی کودکی سوم که از ۷ تا ۲۱ سالگی را شامل می‌شود ایمان آگاهانه-داستانی و لفظی ایجاد می‌شود و در دوره‌ی نوجوانی هویت ایمانی اولیه ظهور و تکوین می‌یابد. آغاز جوانی همراه با آغاز ایمان استدلالی-خودمختارانه و با ثبات است. مؤلف پس از بیان این مراحل به ارزیابی مراحل ایمان به خدا از منظر قرآن و روایات اقدام می‌کند. فصل پایانی اثر به نتیجه‌گیری و پیشنهادها اختصاص دارد. در اینجا دو دسته از پیشنهادها پژوهشی و کاربردی مورد توجه قرار می‌گیرد.

پژوهشی فقهی - حقوقی در جرایم مطبوعاتی

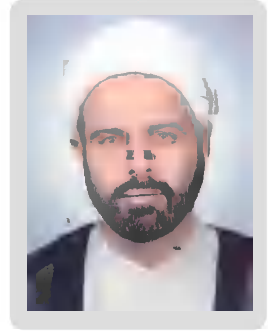
نویسنده: عادل ساریخانی

رتبه: برگزیده / گروه علمی: حقوق و علوم سیاسی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۱۰ سال اشتغال به درس خارج

دکترای حقوق جزا و جرم شناسی از دانشگاه تربیت مدرس تهران

این پژوهش، جرایم مطبوعاتی را از دو منظر فقهی و حقوقی بررسی می‌کند. در این بررسی هر چند پیشینه‌ی موضوع و تحولات آن، شناخت منابع و حقوق و وظایف در قلمرو مطبوعات، شناخت فعالیت مطبوعات در انگلستان و پیشینه‌ی جرم‌انگاری در آن کشور به عنوان یکی از پرسابقه‌ترین کشورها در زمینه‌ی برخورداری از نظام حقوقی مدّ نظر قرار گرفته است اما نقطه‌ی ثقل پژوهش، پرداختن به مبانی جرم‌انگاری در قلمرو مطبوعات در حقوق اسلام و ایران و مقایسه‌ی عناوین جرایم مطبوعاتی در فقه و حقوق است. این مقایسه در قلمرو حدود افراد حقیقی، به مواردی چون هتك حرمت اشخاص و تجاوز به حریم مالکیت فکری و در قلمرو عمومی به انتشار اسناد دولتی و مذاکرات جلسات غیر علنی، انتشار مطالب و تصاویر خلاف عفت عمومی، توهین به مقدسات و مقامات و سایر جرایم و تخلفات مطبوعاتی می‌پردازد. فصل پایانی اثر، به واکنش و فرایند پاسخ‌دهی به پدیده‌ی مجرمانه‌ی مطبوعاتی اختصاص دارد. در با عنوان «شیوه‌های مسئولیت و واکنش اجتماعی»، ابتدا به تبیین نظریه‌های مربوط به انواع مسئولیت در برابر جرایم مطبوعاتی و سپس بیان سازمان اعمال واکنش اجتماعی در برابر جرایم مطبوعاتی پرداخته می‌شود و در مبحث دوم انواع پاسخ‌ها همچون پاسخ‌های رسمی (دولتی) و پاسخ‌های اجتماعی و مدنی مورد کند و کاو قرار می‌گیرد.

حکمت اشراق

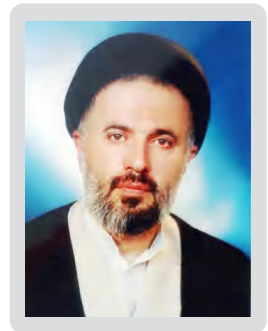
بر اساس درس‌های: سید یدالله یزدان‌پناه

رتبه: برگزیده

گروه علمی: فلسفه و کلام

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

۱۲ سال اشتغال به درس خارج

این کتاب، بر اساس درس‌های استاد سید یدالله یزدان‌پناه و با همت و نگارش مهدی علیپور به تحقیق پیرامون مبانی شیخ شهاب‌الدین سهروردی اختصاص دارد. در این اثر، افزون بر واکاوی مبانی سهروردی، تنها به کتاب «حکمت اشراق»، بسنده نکرده و بسیاری از دیدگاه‌ها و ریشه‌های نظریه‌های اشراقی وی را در آثار دیگرش همچون مطارحات، تلویحات، مقارنات و... برای نشان دادن سیر فکری او و چگونگی رسیدن او به حکمت اشراق مورد بررسی قرار می‌دهد. برای آنکه سیمای شیخ اشراق به درستی و کامل به خواننده ارائه شود، افزون بر دستگاه اشراقی و مبانی آن، دیدگاه‌های کلان دیگر وی نیز تحلیل و تبیین می‌شود. جلد نخست این پژوهش به خاستگاه پیدایش حکمت اشراق، تحلیل کلی از سیر تاریخی این مکتب فلسفی و نیز دیدگاه‌های کلی دیگر سهروردی که در نظام اشراقی مطرح نمی‌شود مانند اصالت وجود و ماهیت، تشکیک در ماهیات، تشخص، معقولات ثانیه، طبیعیات و موارد دیگر می‌پردازد. در مباحث آغازین این جلد، مباحثی از قبیل جایگاه شیخ اشراق در فلسفه‌ی اسلامی، نحوه‌ی تعامل شیخ اشراق با فیلسوفان پیش از خود، تأثیرپذیری مکتب اشراقی از مکتب‌های دیگر، تأثیر این مکتب بر مکاتب فلسفی بعد از خود، تمایز این مکتب از مکتب‌های فلسفی پیش و پس از خود و روش‌شناسی حکمت اشراق مطرح می‌شود. جلد دوم نیز که کل مباحث نظام نوری و علم اشراقی را فرا می‌گیرد در واقع نمایاننده نظام‌واره‌ی مکتب اشراقی است. طبیعیات اشراقی، مقولات و بررسی معاد در نگاه شیخ اشراق نیز از جمله مطالب این جلد است.

حقوق قراردادها در فقه امامیه

نویسندگان: سید حسن وحدتی شبیری، مصطفی محقق داماد
ابراهیم عبدی پور فرد و جلیل قنواتی
رتبه: برگزیده
گروه علمی: حقوق و علوم سیاسی
ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

تالیف گروهی

اثر حاضر، کوششی است برای ارائه‌ی فقه معاملات در شکل و قالب تألیفات حقوقی و با نظم و ترتیب و ادبیاتی که برای دانش‌آموختگان و پژوهشگران حقوقی قابل فهم‌تر باشد. این کتاب، که جلد دوم از موضوع فوق می‌باشد به ادامه‌ی مباحث مربوط به انعقاد و اعتبار عقد اختصاص یافته است. در فقه معاملات، شرایط صحت عقد به عنوان شرایط عقد، شرایط متعاقدين و شرایط عوضین مطرح می‌گردد. از این رو ابتدا توافق اراده‌ها به عنوان سبب ایجاد عقد در دو قسمت ایجاب و قبول به تفصیل مورد بررسی قرار می‌گیرد و آنگاه عیوب اراده به صورت تحلیلی مطرح و دیدگاه‌های فقهی در این زمینه تبیین و برای مسائل مربوط به اکراه، اضطرار و اشتباه در عقد، راه‌حل‌های ممکن بر اساس مبانی فقهی ارائه می‌گردد. در فصل دوم، شرایط متعاقدان را بررسی می‌شود و مباحث مربوط به دو عنوان اهلیت و اختیار و سمت متعاملین مطرح می‌گردد. در این قسمت، مبحث مربوط به نمایندگی در انعقاد عقود و قراردادهای متنوعی در معاملات فضولی بر مبنای دیدگاه‌های فقهی ارائه می‌شود. فصل پایانی به شرایط مورد معامله اختصاص دارد. در این فصل شرایطی همچون مالیت، دارا بودن منفعت عقلایی و مشروع، ملکیت مورد معامله، وجود مورد معامله، قدرت بر تسلیم، معلوم و معین بودن مورد معامله به تفصیل به بررسی گذاشته می‌شود.

منطق فهم دین

نویسنده: علی اکبر رشاد
رتبه: برگزیده
گروه علمی: فلسفه و کلام
ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
پژوهشگر در رشته تخصصی فقه و اصول

تحقیق حاضر، در صدد است دستگاه یا دانشواره‌ی روشگانی کامل و کارآمد، جامع و روزآمد را برای فهم دین ارائه نماید. بخش‌های این اثر حاوی نقدها و نوآوری‌های ارزشمندی در ساحات گوناگون دین پژوهی و معرفت‌دینی و روش‌کشف و استنباط گزاره‌ها و آموزه‌های دینی است. نقد ساختاری و کارکردی اصول فقه رایج، نقد نظریه‌ی قرائت‌پذیرانگاری دین، نقد انگاره‌ی تأثیر مطلق انتظارات و پیش‌گمانه‌ها بر فهم آدمی از متون دینی، نقد یگانه‌انگاری عقل و فطرت، نقد حجیت مستقل اجماع به مثابه‌ی مدرک کشف آموزه‌های دینی، نقد تعاریف رایج سنت، نقد اطلاق «ظنی الدلاله و ظنی السند بودن سنت»، نقد نظریه‌های زبان قرآن، بخشی از نقدهای مطرح شده در خلال تحقیق است. نویسنده در درآمد اثر به بایستگی نوآوری در دین پژوهی اشاره می‌کند و در چهار فصل، چهار دانش فلسفه‌ی دین، منطق فهم دین، فلسفه‌ی منطق فهم دین و فلسفه‌ی معرفت‌دینی را معرفی و بررسی می‌کند. در بخش دوم، به نظریه ابتناء (برساختگی تکون و تطور معرفت‌دینی بر تأثیر-تعامل متناوب-متداوم مبادی خمسه) و اصول چهارگانه‌ی آن پرداخته می‌شود. اجتهادگرایی و قرائت‌پذیرانگاری در بخش سوم و فطرت به مثابه‌ی دال دینی در بخش چهارم مورد بحث قرار گرفته است. نویسنده در بخش پنجم به گستره‌ی کارکرد و کاربرد عقل در تفهیم و تحقق دین توجه می‌کند. نهادهای پنج‌گانه‌ی راهنمای فهم قرآن و سنت پژوهی دو بخش پایانی کتاب را به خود اختصاص داده است.

الهي عنایات (ترجمه کامل الزیارات به زبان اردو)

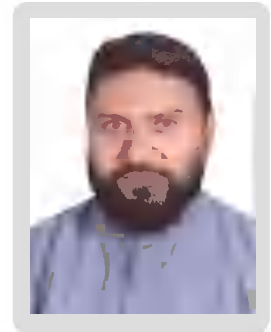
مترجم: سید شجاعت حسین رضوی

رتبه: برگزیده

گروه علمی: ترجمه

ناشر: Al-Rasool Publications (India)

۶ سال اشتغال به درس خارج
کارشناسی ادبیات اردو و فارسی از مرکز ایالت بهار هندوستان

کامل الزیارات، تالیف ابوالقاسم جعفر بن محمد بن قولویه قمی از عالمان شیعی قرن چهارم هجری است. این اثر که حاوی ۸۴۳ حدیث درباره زیارت است، از زمان تدوین تاکنون، مورد توجه عالمان بوده شیعه است. احادیث این کتاب که با سند و رجال حدیثی همراه است، علاوه بر زیارت و ثواب آن، درباره فضایل اماکنی چون مسجدالنبی، مسجدالحرام، مسجد کوفه، مسجد سهله و دیگر مشاهد و مساجد هم هست. در این کتاب، احادیثی درباره زیارت رسول خدا (ص)، زیارت امیرالمؤمنین (ع) و دیگر امامان تا امام حسن عسکری (ع) و ثواب زیارت آنان نقل شده است. و به مناسبت، از جایگاه اهل بیت و امامان و نیز شهادت امام حسین (ع) و عزاداری و گریه برای آن امام همام، و زیارت قبر مطهر آن شهید والامقام و زیارت فرشتگان از حرم مطهر آن حضرت و ثواب زیارت آن حضرت و دیگر شهیدان کربلا و موضوع حایر حسینی و تربت آن امام و زیارت ایشان از راه دور کرده است.

این کتاب از سوی سید شجاعت حسین رضوی کوپال پوری با نام «عنایات الاهی؛ ترجمه کامل الزیارات» به اردو ترجمه شده و از سوی انتشارات رسول پبلیکشنز در ۲۰۱۰/۱۴۳۱ میلادی به چاپ رسیده است.

فهارس الشیعه

تالیف و تحقیق: مهدی خدامیان آرانی

رتبه: برگزیده / گروه علمی: کتب مرجع

ناشر: مؤسسه کتاب شناسی شیعه

۱۰ سال اشتغال به درس خارج
کارشناسی ادبیات عرب از دانشگاه علامه طباطبایی تهران

کتاب پیش رو، به جمع و تحقیق کتب فهرست هشت گانه ای می پردازد که قبل از کتاب فهرست نجاشی و فهرست شیخ طوسی موجود بوده و آن دو بزرگوار در کتب خویش به آنها استناد کرده اند و در حقیقت اساس کتاب های نجاشی و طوسی بر آنها بنا شده است. این کتاب های فهرست، مشهور بوده و در دسترس طالبان علم و دانش قرار داشتند اما هیچ یک از آنها به دست ما نرسیده و مفقود شده اند و محقق در کتاب حاضر، توانسته از لابلای سخن نجاشی و شیخ طوسی آنها را استخراج کرده و در دو جلد به علاقمندان تقدیم کند. محقق اثر، سه فهرست از هشت فهرست را در جلد اول ذکر کرده که شامل فهرست سعد بن عبدالله اشعری، فهرست عبدالله بن جعفر الحمیری و فهرست حمید بن زیاد النینوایی می باشد. فهرست محمد بن جعفر بطه، فهرست محمد بن الحسن بن الولید، فهرست جعفر بن محمد بن قولویه، فهرست الشیخ الصدوق و فهرست احمد بن عبدون در جلد دوم گنجانده شده اند. از نکات گفتنی اینکه شش نفر از نویسندگان این فهارس از اهل قم بوده اند. محقق در مقدمه ی تحقیق در هفت فصل از زمان آغاز تدوین حدیث در نزد شیعیان، شیوه های قدماء اصحاب در ارزش گذاری احادیث، زمان پیدایش کتاب های فهارس، مباحث مربوط به علم فهرست، کیفیت ارتباط بین کتاب های فهارس و برخی مطالب دیگر سخن می گوید.

آزادی دینی از منظر حقوق بین الملل بانگاهی به رهیافت اسلامی

نویسنده: سعید رهایی

رتبه: برگزیده

گروه علمی: حقوق و علوم سیاسی

ناشر: دانشگاه مفید

۱۲ سال اشتغال به درس خارج

دکترای حقوق بین الملل از دانشگاه تهران

این اثر، در پی شناخت و پاسخ به این مسأله است که چگونه آزادی مذهب در جهان متکثر کنونی و با توجه به قواعد و رویه‌ی بین‌المللی، عملی یا محدود می‌گردد و چگونه مورد حمایت حقوق بین‌الملل قرار می‌گیرد و با توجه به ایرادهای مطرح نسبت به برخی دیدگاه‌های اسلامی، در حوزه‌ی آزادی دینی، چگونه می‌توان با تکیه بر شیوه‌ی استنباط فقهی، پاسخگوی مهم‌ترین آنها بود. چیستی و ویژگی‌های حق بر آزادی دینی، شناسایی و تبیین مصادیق مهم نقض آزادی دینی و جایگاه رواداری دینی در فقه اسلامی به عنوان یک نظام مطرح در حوزه‌ی آزادی دینی و نیز انواع، شیوه‌ها و محدودیت‌های حق بر آشکارسازی و اجرای مذهب، چگونگی تقابل سایر حقوق و آزادی‌ها با آزادی دینی و راه‌حل این تعارض‌ها و راه‌کار و نحوه‌ی مداخله‌ی دولت‌ها در آزادی دینی از دغدغه‌های مهم نگارنده در این تحقیق است. همچنین منزلت تفاوت‌ها و فرهنگ‌های مختلف در تعیین بستر درست تفسیر و اجرای حق بر آزادی دینی و ارائه‌ی راه‌کار برای مسلمانان در جهت بهره‌مندی از پتانسیل‌های حقوقی و فقهی ممکن به منظور ابراز آزادی عقاید و انجام مراسم اسلامی مورد کند و کاو مؤلف اثر قرار می‌گیرد.

بهداشت روانی بانگرش به منابع اسلامی

نویسندگان: محمد صادق شجاعی،

محمد رضا سالاری فر و همکاران

رتبه: برگزیده

گروه علمی: علوم تربیتی و روانشناسی

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

تالیف گروهی

کتاب حاضر با هدف بررسی برداشت جدید از بهداشت روانی، آن را فراتر از نبود بیماری‌های روانی و در یک معنا ارتقای کارآیی و شکوفاسازی استعداد‌های انسان‌ها می‌داند. الگوی مورد پذیرش این کتاب، همه‌ی جنبه‌های زیستی، روانی، اجتماعی و دینی انسان را در بر می‌گیرد. نویسندگان ابتدا تعاریف و حوزه‌ی بهداشت روانی را بررسی می‌کنند و الگوی زیستی روانی اجتماعی معنوی را مبنای سلامت روانی می‌دانند. روی‌آورد‌های روان‌شناسی، اخلاقی و دینی به شخصیت سالم در ادامه مورد بررسی قرار می‌گیرد و شخصیت سالم در قالب سه رابطه‌ی سالم و سازگار فرد با خداوند، خویش و دیگران تعریف می‌شود که رابطه‌ی فرد با خداوند، وحدت‌بخش و انسجام‌دهنده‌ی جنبه‌های مختلف وجودی است. نگارندگان پس از توجه به نقش نیازهای زیستی، روان‌شناسی و معنوی در سلامت روانی، به بررسی رابطه‌ی انسان با خدا و نقش آن در بهداشت روانی و واکاوی عوامل مخرّب بهداشت روان می‌پردازند. مطالب فصول بعد به تأثیر خانواده در سلامت روانی و بهداشت روانی، تأثیر محیط زیست، تأثیر تکنولوژی و نقش مهم رفاه اقتصادی در بهداشت و سلامت روانی، مسائل آموزشی و وضعیت سازگاری افراد در مراحل مختلف آموزشی و نیز نقش حکومت و نهادهای اجتماعی در سلامت روانی و تأثیر مهم رسانه‌ها در این زمینه اختصاص دارد.

التراث العربي المخطوطي مکتبات ایران العامة

نویسنده: سید احمد حسینی اشکوری

رتبه: شایسته تقدیر

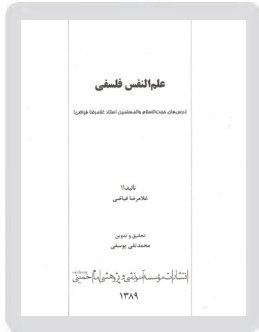
گروه علمی: کتب مرجع

ناشر: دلیل ما

دکترای افتخاری ادبیات و تاریخ از دانشگاه بیروت

این کتاب چهارده جلدی به منظور ارائه فهرستی از کتاب‌های خطی عربی موجود در کتابخانه‌های ایران و معرفی آنها تنظیم شده است. محقق اثر در این معرفی، تنها به ذکر نام کتب و مؤلفین آن اکتفا نکرده بلکه تعریف مختصر و کاملی از هر کتاب ارائه می‌کند. برخی از ویژگی‌های این اثر از قرار زیر است: اولاً کتاب‌ها بر اساس اولین حرف‌شان، فهرست شده‌اند. ثانیاً هر کتاب در معرفی از دو بخش بهره می‌برد. قسم اول مشتمل بر موارد زیر است: اسم کتاب، موضوع آن، اسم مؤلف اثر، توصیف آن (به ذکر برخی عناصر همچون هدف مؤلف از تألیف کتاب، ابواب، فصول و سائر تقسیمات، تاریخ تألیف و رأی مؤلف در آن)، عدم ارزش‌گذاری علمی در خصوص آنچه مؤلف انجام داده است مگر در موارد اندک، ذکر اول و آخر هر کتاب و رساله که آن اثر را از غیر آن تمییز دهد. اما قسم دوم این معرفی به اسم کتابخانه، شماره‌ی کتاب در آن، نام استنساخ‌کننده و تاریخ آن، نام کسی که کتاب برای وی استنساخ شده است، مقدار کتاب اگر از یک جلد بیشتر بوده باشد و اشاره به فهرست کتاب مورد نظر اختصاص دارد. محقق اثر در ابتدای جلد اول به معرفی اجمالی کتابخانه‌هایی که کتب عربی آنها در این کتاب معرفی شده‌اند می‌پردازد. کتابخانه‌ی ابراهیمی کرمان، مرکز احیاء التراث اسلامی قم، حوزه‌ی علمیه‌ی امام صادق (ع) اردکان، امام صادق (ع) قزوین، امام هادی (ع) مشهد، آستانه‌ی حضرت عبدالعظیم (ع) ری، آیت‌الله فاضل خوانساری خوانسار، مدرسه‌ی فیضیه‌ی قم، دانشکده‌ی الهیات و معارف اسلامی مشهد، جامع گوهرشاد مشهد، مدرسه‌ی آیت‌الله بروجرودی کرمانشاه، حوزه‌ی آستانه‌ی حضرت عبدالعظیم (ع) ری، مدرسه‌ی مروی تهران، آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی قم، عمومی غرب (مدرسه‌ی آخوند) همدان، ملی ملک (تهران) از این جمله‌اند. آخرین جلد این اثر نیز به فهرس کتاب اختصاص دارد.

علم النفس فلسفی

تحقیق و تدوین: محمد تقی یوسفی

بر اساس درس های استاد غلامرضا فیاضی

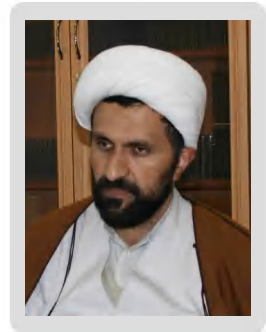
رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: فلسفه و کلام

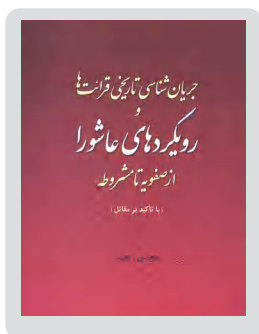
ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

۱۱ سال اشتغال به درس خارج

دکترای فلسفه از مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

کتاب پیش رو، تدوین و نگارش درس های استاد فیاضی در قلمرو علم النفس فلسفی است. مفاهیم و اصطلاحات، عنوان دودرس ابتدایی کتاب است که در آن نفس از نگاه افلاطون، ارسطو، ابن سینا و متأخران و نیز علم النفس و علم النفس فلسفی تعریف می شود. در ادامه نه درس به انواع نفس اختصاص پیدا می کند. دیدگاه قدما و متأخران درباره انواع نفس، بیان دیدگاه ها درباره وحدت یا تعدد نفوس همه ی انسان ها، دیدگاه ها درباره وحدت یا کثرت نفس در هر شخص، براهین ملاصدرا بر نظریه وحدت نفس و قوا و بررسی اشکالات وارده، قوای نفس از دیدگاه فیلسوفان مشاء، ادله ی ابن سینا بر وحدت نوعی نفوس، ملاصدرا و کثرت نوعی نفوس و بالاخره ادله ی نقلی از قرآن و روایات بر اختلاف نوعی نفوس از مطالب مطرح شده در این دروس است. مبحث تجرد نفس و بیان دیدگاه های مادّیون، فیلسوفان مشاء و ملاصدرا درباره ی مادّی انگاری یا تجرّد نفس، مطالب چهار درس بعدی را تشکیل می دهد. دیدگاه های فیلسوفان درباره ی حرکت نفس به ویژه حرکت جوهری در ادامه ذکر می شود. حدوث و قدم و مبحث حدوث نفس و استدلال به دوازده دلیل عقلی و چهار دلیل نقلی در این باره و همچنین استدلال به نه دسته دلیل قرآنی بر حدوث نفس پیش از بدن و هفت دسته دلیل روایی، مورد توجه نگارنده در دروس بعدی است.

جریان شناسی تاریخی قرائت ها و رویکردهای عاشورا از صفویه تا مشروطه (با تاکید به مقاتل)

نویسنده: محسن رنجبر

رتبه: شایسته تقدیر / گروه علمی: تاریخ و سیره

ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

۴ سال اشتغال به درس خارج

دکترای تاریخ اسلام از مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

واقعه ی عاشورا به سبب جایگاه ویژه ی آن در تاریخ اسلام و به ویژه تاریخ تشیع و امامیه، در گستره ی تاریخ مورد عنایت بسیاری از مورخان و اندیشمندان تاریخ اسلام بوده است. اما باگذشت زمان و شیوع مراسم عزاداری و سوگواری به ویژه از دوره ی حاکمیت فراگیر دولت شیعی صفویه و به سبب وجود زمینه ها و عوامل گوناگون، زمینه و بستر مناسب برای پیدایش یا ترویج قرائت ها و برداشت های متعدد و متفاوت از این واقعه فراهم می گردد. بر این اساس، پژوهش حاضر به مطالعه، بررسی و جریان شناسی تاریخ مهم ترین و مشهور ترین و شایع ترین قرائت ها و برداشت های موجود از واقعه ی عاشورا پرداخته، پس از ارائه ی تبیین و پیشینه ی این قرائت ها، مهم ترین شاخص ها و ویژگی های آنها را بیان می کند. نگارنده پس از مباحث مقدماتی، ابتدا به ارائه ی چشم انداز اوضاع سیاسی، اجتماعی و دینی ایران از صفویه تا مشروطه می پردازد و در ادامه به معرفی، بررسی و نقادی سیرگونه ی مقاتل مشهور و منابع مربوط به تاریخ عاشورا از آغاز تا پیش از صفویه اقدام می کند و ویژگی ها، اصول و مبانی حاکم بر تاریخ نگاری عاشورا را از صفویه تا مشروطه بر می رسد. در بررسی قرائت ها ابتدا قرائت سوگوارانه و تراژیک یا احساسی-عاطفی مورد توجه نویسنده قرار می گیرد و در ادامه قرائت های حماسی اسطوره ای و عرفانی-ابتلابی یا رازمدارانه و پیشینه، ویژگی ها، شاخص ها، عوامل و زمینه های هر یک از قرائت ها را به تفصیل به بحث می گذارد.

نفس الرحمن فی فضائل سلمان

تحقیق و تصحیح: ایاد کمالی اصل

رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: تصحیح و تحقیق

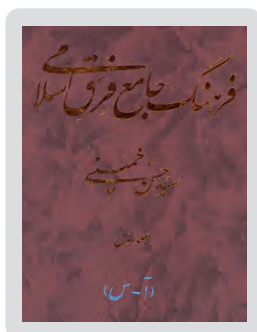
ناشر: پادانیدیشه

۱۰ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد شیعه شناسی از مرکز آموزش های علوم اسلامی امام رضا (ع)

مؤلف کتاب حاضر به صورت جامع و تفصیلی به بررسی فضائل صحابی بزرگ پیامبر (ص)، سلمان فارسی می پردازد. از ویژگی های این اثر می توان به موارد ذیل اشاره کرد: ۱. اینکه شاید روایتی درباره ی سلمان فارسی نباشد که مؤلف کتاب، آن را در اینجا ذکر نکرده باشد. ۲. لغات غامض و مشکل که در روایات آمده توسط مؤلف کتاب شرح داده می شود. اثر از مباحث روایی، تاریخی و جغرافیایی مهم درباره ی موضوع کتاب غفلت نورزیده است. درباره ی احادیث وارده نیز مؤلف کتاب به ارزش گذاری پرداخته و آنها را بررسی و اعلام رأی می کند. وی به نقد آراء باطله اقدام و فساد آنها را تبیین می نماید. مؤلف پس از مقدمه ای در خصوص نام و کنیه و شهر سلمان، در باب اول به حیات وی قبل از اسلام و شرح وضع و حال وی قبل از تشرف به اسلام و کیفیت مسلمان شدنش و اینکه او وصی حضرت عیسی (ع) است، می پردازد. باب دوم به معنای حدیث «سلمان متا اهل البیت» و برخی فضائل عجم و نیز نقش سلمان در غزوه ی خندق اختصاص دارد. جایگاه والای وی نزد خدا و رسول (ص) و ائمه (ع)، آیات نازل شده درباره ی وی و همقطارانش در ایمان، بیان جایگاه علمی وی و شناخت وی از خدا و رسول (ص) و اولیاء الهی که او را شایسته ی لقب «لقمان اهل بیت (ع)» گردانیده، خبر دادن سلمان از غیب و اشتیاقی بهشت برای پذیرش سلمان از جمله مطالب برخی ابواب کتاب است.

فرهنگ جامع فرق اسلامی

نویسنده: سید حسن خمینی

بر اساس دست نوشته های مرحوم آیت الله سید مهدی روحانی

رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: کتب مرجع

ناشر: اطلاعات

مجموعه ی سه جلدی پیش رو، بر اساس دست نوشته های آیت الله سید مهدی روحانی استاد مسلم فرقه پژوهی درباره ی فرقه های مختلف اسلامی توسط محقق اثر سامان یافته است. وی ابتدا تنها به قصد باز نویسی فیش های استاد، اقدام به کار کرده اما فقدان مشخصات کتابشناسی، علایم و ارجاعات نامفهوم و مهم تر از همه تعدد تصحیحات آثار مورد استناد استاد، کار باز نویسی را مشکل نموده است. به جز باز نویسی فیش ها، یافتن مشخصات کتابشناسی و یکسان کردن نظام ارجاعات، نگارش زندگی نامه و تراجم بسیاری از کسانی که از آنها نامی برده شده و فرقه هایی که در فیش های خام اولیه، سخنی از آنان به میان نیامده، از مشکلات دیگر محقق عنوان شده است. بنابر این مجموعه تا رسیدن به این مرحله پنج مرحله را پشت سر می گذارد: اول، دست نوشته های مؤلف که محقق آنها را باز نویسی کرده است؛ دوم، کثرت ارجاعات در اثر حاضر - با وجودی که فیش های اولیه از منابع اندک بهره می برد - محصول کار محقق اثر است؛ سوم، پی نوشت های توضیحی با ذکر منابع آنها کار دیگر محقق می باشد؛ چهارم، تراجم کسانی که استاد یا محقق در ضمن افزودن فرقه های جدید، به نام آنان با ذکر منبع اشاره کرده اند؛ پنجم، افزودن نام فرقه های جدید که در فیش های اولیه از آنها خبری نیست. محقق در مقدمه ی اثر به برخی ویژگی ها و نکات مثبت و نیز تنگناهای پژوهش مرحوم آیت الله روحانی اشاره می کند. جلد اول این اثر، فرقه ها را از حرف «ا» تا «س» و جلد دوم نیز از حرف «ش» تا «ی» مورد تحقیق قرار می دهد و جلد سوم نیز به فهرست ها اختصاص دارد.

کشف الأستار عن وجه الغائب عن الأبصار

تحقیق: احمد علی مجید الحلی

رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: تصحیح و تحقیق

ناشر: مکتبه و دارمخطوطات العتبة العباسية المقدسة - کربلا

مدرس روش تحقیق و تصحیح
در حوزه علمیه نجف اشرف

کتاب حاضر به منظور پاسخ‌گویی به شبهاتی که در قصیده‌ای معروف به «قصیده‌ی بغدادیه» در مورد انکار وجود حضرت مهدی (عج) وارد شده، توسط مؤلف اثر به نگارش درآمده است. مؤلف پس از ذکر مقدمه، در فصل اول ابتدا به اختلاف مسلمین در ولادت حضرت مهدی (ع) اشاره می‌کند و از عالمان اهل سنت، کسانی را ذکر می‌کند که به ولادت حضرت (ع) اعتراف کرده‌اند و اجمالاً بر اینکه مهدی موعود، همان حضرت حجت (ع) است، استدلال می‌کند. سپس در خصوص مؤلف اثر، ولادت و وفات وی، شاگردان و تألیفاتش مطالبی اظهار می‌نماید و آنگاه نگاهی اجمالی به قصیده‌ی بغدادیه، موضوع آن، سراینده‌ی قصیده و آنچه که مربوط به آن می‌شود و نیز ردیه‌هایی که تاکنون بر آن نوشته شده، می‌اندازد. محقق، شیوه‌ی خود در تحقیق را بر تصحیح اثر، استخراج آیات و احادیث و ذکر مصادر آنها، استخراج منابع اقوالی که در متن به آنها اشاره شده و اضافه نمودن بعضی از توضیحات ضروری در جهت آسان‌تر کردن فهم مطالب و ترجمه‌ی عبارات فارسی به عربی در حاشیه قرار می‌دهد. همچنین پیوستی به کتاب ملحق می‌کند و در آن ردیه‌های چهار تن از عالمان شیعه به نام‌های شیخ محمدحسین کاشف‌الغطا، شیخ محمدجواد بلاغی، سیدرضا موسوی هندی و سید محسن امین عاملی که همه به نظم هستند و نیز برخی ردیه‌های دیگر را بیان می‌کند.

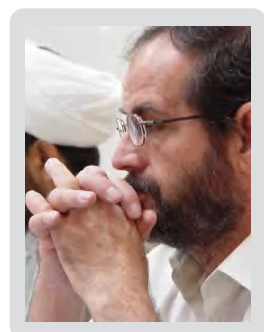
فلسفه تربیت اسلامی

مترجم: بهروز رفیعی

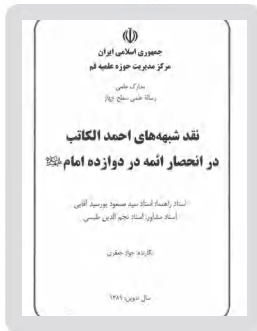
رتبه: شایسته تقدیر / گروه علمی: ترجمه

ناشر: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

۴ سال اشتغال به درس خارج
کارشناسی حقوق از دانشگاه تهران

پژوهش پیش رو، که ترجمه‌ای از کتاب ماجد عرسان کیلانی است در صدد است با تشکیل یک فلسفه‌ی تربیت اسلامی مبتنی بر همکاری پیامبران و دانشمندان - که در آن ایمان و دانش در راستای دو هدف تداوم نوع بشر و ترقی و تعالی وی با یکدیگر همکاری می‌کنند - و تأمل در بینش‌های قرآن و راهکارهای سنت معتبر و سپس واکاوی آیات الهی در آفاق و انفس، هم راهنما و مقصد حرکت تربیتی را مشخص کند و هم ابزارها و وسائل این حرکت را فراهم نماید. بدین منظور، نویسنده، اثر خویش را با بیان اهمیت پژوهش در فلسفه‌ی تربیت اسلامی می‌آغازد و بی‌ثباتی مفهوم فلسفه‌ی تربیت در پژوهش‌های غربی و جهانی معاصر را برمی‌رسد. بخش دوم کتاب به هستی‌شناسی فلسفه‌ی تربیت اسلامی و واکاوی الگوی ارتباط انسان با عناصر پنجگانه‌ی هستی یعنی رابطه‌ی انسان با آفریدگار (رابطه‌ی عبودیت)، رابطه‌ی میان انسان و هستی (رابطه‌ی تسخیر)، رابطه‌ی انسان با انسان (رابطه‌ی عدل و احسان)، رابطه‌ی انسان با زندگی (رابطه‌ی ابتلا) و رابطه‌ی انسان با آخرت (رابطه‌ی مسئولیت و پاداش) می‌پردازد. نویسنده در بخش سوم کتاب به نظریه‌ی شناخت می‌رسد و معنای شناخت و اهمیت آن، منبع شناخت و نقش انسان در آن، ابزارهای شناخت، معرفی اهل معرفت، زبان شناخت، بیان حقیقت و گونه‌های آن را به بحث می‌گذارد. بخش بعدی کتاب به بررسی نظریه‌ی ارزش‌ها در تربیت اسلامی اختصاص دارد و ضمن تقسیم‌بندی اسلامی ارزش‌ها به چالش میان نظام‌های ارزشی و پیشرفت انسانی و بحران ارزش‌ها در تربیت جدید و برخی مطالب دیگر پرداخته می‌شود. محقق اثر در بخش پنجم به بررسی طبیعت انسان در تربیت اسلامی اقدام می‌کند.

نقد شبهه‌های احمد الکاتب در انحصار ائمه در دوازده امام (ع)

نویسنده: جواد جعفری

رتبه: شایسته تقدیر

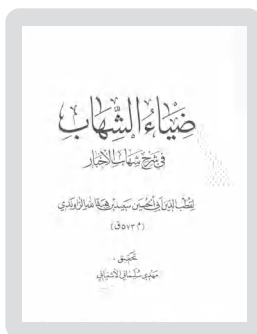
گروه علمی: فلسفه و کلام

۱۳ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد رشته تخصصی مهدویت از مرکز تخصصی مهدویت حوزه

تحقیق حاضر برای دستیابی به اهداف زیر به نگارش درآمده است: اول، اثبات اصالت و وجود احادیث دوازده امام در دوران نبی گرامی اسلام (ص) و امامان معصوم شیعه (ع) و جعل نشدن آن در دوران بعدی؛ دوم، تبیین نحوه دلالت این احادیث بر ولادت و وجود امام دوازدهم؛ سوم، روشن نمودن بی‌پایگی شبهات احمد الکاتب و تحریفات و نسبت‌های غیر واقعی که به امامان و دانشمندان شیعه بسته است. پژوهشگر اثر برای تحقق این اهداف، در بخش کلیات پس از معرفی احمد الکاتب و کتاب وی، به شبهات وی اشاره می‌کند و بالا جملاً به آنها پاسخ می‌گوید و در ادامه برای پاسخگویی تفصیلی، شبهه‌ی استدلال نکردن متکلمان شیعه به احادیث دوازده امام و معتقد نبودن نخستین شیعیان به خاتم بودن فرزند امام عسکری (ع)، اندیشه‌ی انحصار تعداد امامان را در قرن سوم در بین متکلمان و شیعیان این قرن برمی‌رسد. شبهه‌ی آگاه نبودن امامان و شیعیان از فهرست نام امامان در بخش بعد پاسخ داده می‌شود. نویسنده، ادعای بدا در امامت سید محمد و اسماعیل را در ادامه مورد توجه قرار می‌دهد و بدا را در امامت ممکن ندانسته و دروغی بیش نمی‌داند. اندیشمندان شیعه و فهرست نام امامان، عنوان بخشی دیگر است که اثبات می‌کند قبل از قرن چهارم نیز احادیث دوازده امام در کتب حدیثی شیعی موجود بوده و شیخ صدوق هرگز شکی در تعداد امامان نداشته است.

ضیاء الشهاب فی شرح شهاب الاخبار

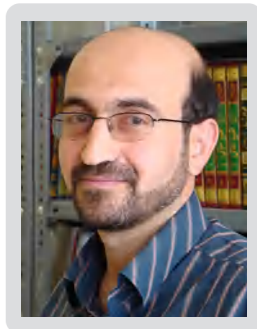
تصحیح و تحقیق: مهدی سلیمانی آشتیانی

رتبه: شایسته تقدیر / گروه علمی: تصحیح و تحقیق

ناشر: دار الحدیث

۲ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد علوم حدیث از دانشکده علوم حدیث قم

کتاب «شهاب الاخبار فی الحکم و الامثال» اثر قاضی سلامة بن جعفر قضای شافعی است که نزدیک به هزار حدیث از احادیث پیامبر (ص) در موضوعات وصایا، آداب، مواعظ و امثال را جمع‌آوری کرده است. احادیث مذکور، در عین کوتاه بودن، از معانی و الایبی برخوردار بوده و مجموعه‌ای از علوم و معارف و آداب را در بر می‌گیرد. وی ترتیب ابواب کتاب را بر حسب نزدیکی الفاظ احادیث تبویب کرده تا حفظ آنها نیز آسان تر صورت گیرد. این کتاب اگر چه از تألیفات یک عالم سنی می‌باشد اما اکثر فقرات آن از طرق شیعی نیز نقل شده است. وی ابتدا تمام این احادیث را با ذکر سند و از طرق مختلف روایت کرده بود اما چون همه‌ی اینها حجم عظیمی را تشکیل می‌داد و مطالعه‌ی آن را برای عموم سنگین می‌نمود اقدام به حذف سندها و طرق نقل روایات کرده و تنها به ذکر روایات بسنده نمود. از آنجا که کتاب فوق الذکر نزد اهل علم به طور عام و اهل حدیث به طور خاص از مقام رفیعی برخوردار بوده، علمای زیادی در صدد شرح این کتاب برآمدند که از جمله‌ی آنها علامه قطب‌الدین راوندی از علمای امامیه بود. وی شرحی با عنوان «ضیاء الشهاب فی شرح شهاب الاخبار» نوشت که به تبیین احادیث نبوی و توضیح مفردات آن می‌پرداخت. محقق اثر نیز با استخراج مصادر احادیثی که مصنف از طریق شیعه و سنی نقل کرده، اقدام نموده و آنها را در پاورقی ارجاع داده و آدرس اقوال و آراء علما را نیز مشخص کرده است.

مجموعه داستان از زندگی پیامبر و ائمه برای کودکان و نوجوانان

نویسنده: مرتضی دانشمند

رتبه: شایسته تقدیر / گروه علمی: ادبیات و هنر

ناشر: بوستان کتاب

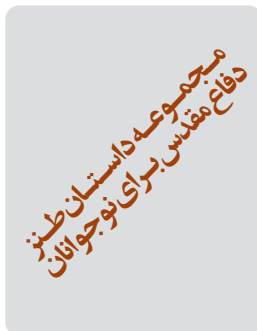
۲۰ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد کلام و عقاید از دانشکده دارالحدیث

کارشناسی حقوق از موسسه عالی قم

این مجموعه (قصه‌های شیرین) برای مخاطبان کودک و نوجوان به نگارش درآمده است. نویسنده می‌کوشد با استفاده از منابع دینی، داستان‌های مربوط به پیامبر گرامی اسلام (ص) و اهل بیت ایشان و نیز سخنان گهربارشان را در قالب‌هایی شیرین و جذاب و با زبان مناسب این گروه سنی به آنان عرضه کند. از جذابیت‌های کتاب اینکه هر داستان با تصاویر و نقاشی‌های متناسب با متن گیراتر و زیباتر شده است. برخی از عناوین این مجموعه عبارتند از: «خواب عجیب پیامبر (ص)»، «سگ‌های از آسمان»، «می‌خواهم دانشمند شوم» که هر یک از آنها چهار قصه‌ی شیرین از زندگی پیامبر (ص) را برای مخاطبانش روایت می‌کند. نگارنده در مقدمه‌ی این مجموعه آورده است: «من در کوچه‌های خودمان، در شهر خودمان و در میهن اسلامی‌مان، بچه‌های زیرک و باهوشی را می‌شناسم. آنها همیشه با خودشان فکر می‌کنند چه کار کنند تا خدا آنها را دوست داشته باشد، چه کار کنند تا پدر و مادر از دست‌شان خوشنود شوند، چه کار کنند تا آقا و خانم معلم‌ها آنان را دوست داشته باشند، چه کار کنند تا به بهشت بروند و صدها «چه کار کنند دیگر». من کتاب «قصه‌های شیرین از زندگی پیامبر را به همه‌ی آنها تقدیم می‌کنم.» همین مولف در مجموعه‌ی دیگر با عنوان «چهارده سبذگل» می‌کوشد تا کودکان را با زندگی چهارده معصوم (ع) آشنا کند.

مجموعه داستان طنز دفاع مقدس برای نوجوانان

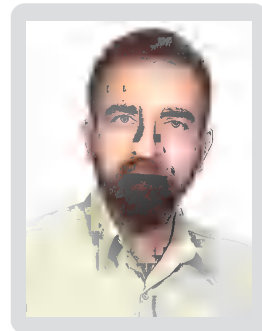
نویسنده: محسن صالحی حاجی آبادی

رتبه: شایسته تقدیر

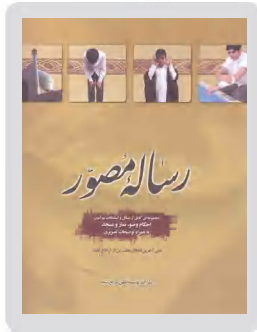
گروه علمی: ادبیات و هنر

ناشر: عموعلوی

۱۰ سال اشتغال به درس خارج

مجموعه‌ی حاضر، به منظور نگارش داستان طنز دفاع مقدس برای نوجوانان تهیه شده است. نویسنده در مقدمه‌ی یکی از کتاب‌هایش می‌نویسد: «خدا می‌داند چه حال و هوایی داریم ما. خدا می‌داند و بچه‌های جنگ. بچه‌هایی که بیست سال بعد از جنگ را با خاطره‌هایی از بهشت جبهه و عکس‌های هم‌زمان‌شان سپری کرده‌اند. چه سخت‌گذشت این سال‌ها. انگار هر روز صد سال و هر شب هزار سال. حالا هم این خاطره‌ها را که چون شبی در ذهن من و بچه‌های مانده از جنگ در خاطرمان مانده، برای شما می‌نویسیم و می‌گوییم تا شما هم لبخندی بزنید و یاد می‌کنید. این‌ها خاطره‌های شاد و بازی نوجوانانی است که مانند مردان بزرگ، زندگی کردند و دلیرانه از ایران همیشه اسلامی دفاع کردند. جمعی شهید شدند و عده‌ای به فیض جانبازی نایل شدند.» محتوای کتاب که خاطرات نویسنده است در قالب داستان‌های کوتاه با زبان طنز و شیرین و گاه با برخی تصاویر به مخاطبان عرضه می‌گردد. در پایان هر کتاب نیز تعدادی عکس از دوران دفاع مقدس همراه با توضیحات عرضه شده است.

رساله مصور

نویسنده: علیرضا محمدی نژاد و همکاران

رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: تکنولوژی آموزشی

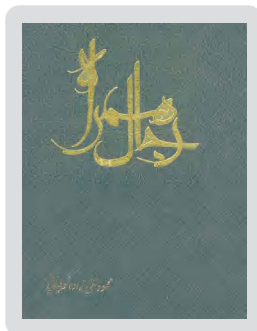
ناشر: موسسه فرهنگی هنری اطلس تاریخ شیعه

۵ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی جغرافیای تاریخ اسلام از مؤسسه اطلس تاریخ شیعه علمیه

کتاب حاضر با هدف آسان سازی یادگیری و عمل به احکام به شیوه‌ای نو همراه با تصاویر مناسب و جدول‌های گویا و بازیابی شیوا و روان به بیان احکام مورد نیاز برای گروه‌های مخاطب پرداخته است. تهیه‌کنندگان اثر، فتاوا و نظرات هفت نفر از مراجع بزرگوار تقلید، آیات عظام: امام خمینی، بهجت، خامنه‌ای، سبحانی، سیستانی، صافی گلپایگانی و مکارم شیرازی را در قالب احکام و وضو، نماز و مسجد به خوانندگان عرضه کرده‌اند و اساس کار خود را بر بررسی دقیق منابع دست اول فارسی و عربی که مورد تأیید دفاتر مراجع بوده است؛ پرداختن به احکام و مسائل ضروری و مورد نیاز برخی قشرها مانند نوجوانان، جوانان، دانشجویان، ورزشکاران، بیماران و بازیگران و بیان احکام تکلیفی «واجب و حرام» و احکام وضعی «باطل و صحیح» در دستور کار نویسندگان بوده است. روزآمدسازی واژه‌ها و یادکردهای فقهی، حذف اصطلاحات نامتعارف، استفاده از چارچوب‌های گوناگون با عنوان «توجه»، «نکته» و پرسش» برای توضیح بیشتر برخی واژه‌ها و آشناسازی مخاطب با برخی نمونه‌ها و مصادیق احکام از ویژگی‌های منحصر به فرد این کتاب می‌باشد. نیز گاه متناسب با هر موضوع، داستان‌ها و نکاتی خواندنی از زندگی اهل بیت (ع) و علمای ربانی با عنوان «بیاموزیم»، همچنین حکمت و چرایی برخی احکام یا نکته‌های آموزنده‌ی اخلاقی و یادسپاری‌هایی برای پیش‌گیری از وسوسه در احکام آمده که به تشویق و راهنمایی خواننده می‌پردازد. از نوآوری‌ها و جاذبه‌های مهم در این طرح، بهره‌وری از تصاویر و نقاشی‌های آموزشی دقیق و کارشناسی شده در کنار متن‌ها و توجه به جذابیت‌های بصری و هنری با هدف ایجاد انگیزه برای مطالعه است.

رجال همراه

نویسنده: محمود تقی زاده

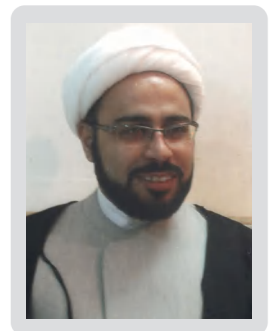
رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: تکنولوژی آموزشی

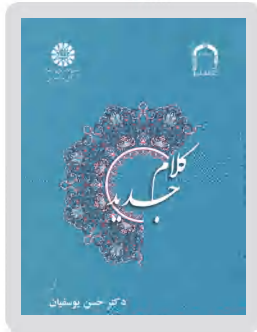
ناشر: زهد

۶ سال اشتغال به درس خارج

کارشناسی ارشد ادیان ابراهیمی از دانشگاه ادیان و مذاهب

کتاب حاضر به بررسی آراء رجالی هشت کتاب مرجع رجالی شامل رجال ابن داوود، رجال برقی، رجال طوسی، رجال غضائری، رجال کشی، رجال نجاشی، رجال علامه حلی و فهرست طوسی می‌پردازد و تمامی آراء آنها را یکجا در اختیار محقق قرار می‌دهد. محقق در این طرح جدید، استفاده از اشکال هندسی و رنگ‌ها را جایگزین متن نویسی در نگارش کرده و کار را از لحاظ زمانبری در تحقیق، به حداقل رسانده است. تشخیص نظرات جرح و تعدیل در روایت در این کتاب به سرعت بالا رفته تا آنجایی که نظر رجالی با یک نگاه اجمالی به دست می‌آید. طبقه‌ی رجالی شخص و همچنین نام‌های دیگر راوی به صورت دسته‌بندی شده زیر عنوان مستقل آورده می‌شود. همچنین دلایل ضعف و برخی از دلایل مدح به صورت اختصاری در بالای اشکال هندسی ذکر می‌گردد. تشخیص اینکه روایتی که چند اسم دارند در هر کتاب با چه اسمی آمده‌اند، از ویژگی‌های دیگر کتاب است. برخی از روایتی که در بعضی از جنگ‌ها شرکت نموده‌اند و یا اینکه نسبتی با معصوم (ع) دارند و یا برخی از اصحاب امام حسین (ع)، در این کتاب مشخص شده‌اند. تعداد احادیث بر طبق تحقیقی که در کتب پنجگانه حدیثی شامل «الکافی»، «من لایحضره الفقیه»، «تهذیب الاحکام»، «الاستبصار» و «وسائل الشیعه» صورت گرفته می‌باشد و شامل کتب حدیثی دیگر نمی‌شود. تعداد اسامی افراد ۹۹۰۲ اسم می‌باشد که در ۶۸۱۷ عنوان کلی قرار گرفته‌اند. آنچه گفتنی است اینکه نتیجه‌گیری کتاب حاضر بر اساس نظریات سه کتاب رجالی شیخ طوسی، نجاشی و علامه حلی است که نظریه‌ی رجال نجاشی بر دو کتاب دیگر مقدم می‌باشد.

کلام جدید

نویسنده: حسن یوسفیان

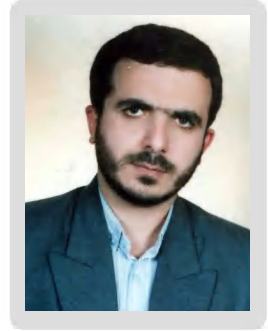
رتبه: شایسته تقدیر

گروه علمی: فلسفه و کلام

ناشر: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

۵ سال اشتغال به درس خارج

دکترای کلام از دانشگاه قم

نوشتار پیش رو، در سنامه‌ی پژوهش محور در موضوع کلام جدید (فلسفه‌ی دین) است. نویسنده در ابتدای کتاب به تعریف دین و مطالعات دینی می‌پردازد و در ادامه خاستگاه و منشأ دین و دیدگاه‌های گوناگون در این باره را مطرح می‌کند. براهین اثبات وجود خدا شامل برهان‌های وجودی، صدیقین، جهان‌شناختی، نظم، فطرت و براهین دیگر مطالب فصل سوم کتاب است و ابعاد گوناگون بحث از صفات خداوند در ادامه می‌آید. جایگاه شرور در نظام آفرینش و سازگاری آن با خدای ادیان توحیدی محتوای فصل بعد را تشکیل می‌دهد. مؤلف، نیاز به دین و دلیل نیازمندی به دین و حیانی، زبان وحی و زبان بشری و معناداری گزاره‌های دینی را برمی‌رسد و در ادامه عقل و وحی و رویکردهای گوناگون به آن، تجربه‌ی دینی و عوامل مؤثر بر رویکرد تجربی به دین و طبقه‌بندی تجارب دینی و سرشت آن را مورد توجه قرار می‌دهد. بیان دیدگاه‌های گوناگون درباره‌ی حقانیت و نجات‌بخشی ادیان شامل انحصارگرایی، شمول‌گرایی و کثرت‌گرایی و بیان انواع پلورالیسم دینی و بررسی مبانی فلسفی-کلامی پلورالیسم دینی بخش بعدی این نوشتار است. دو فصل پایانی به بررسی نقش دین در عرصه‌ی جامعه و بیان پشتوانه‌های فکری سکولاریسم و بررسی نیازمندی اخلاق به دین و یاری‌رسانی اخلاق به دین و واکاوی ناسازگاری‌های ادعایی دین و اخلاق اختصاص یافته است.

حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید محمود مرعشی نجفی

سنگربان میراث جاودان اهل بیت (علیه السلام)

گزارش، حاصل مطالعات، تجربیات و بازدیدهای خود از مراکز فرهنگی کشورهای مختلف را در نشریات «میراث شهاب»، «میراث» و «میراث اسلامی» و همچنین کتاب گنجینه شهاب منتشر کرده است.

کوشش‌های وی در زمینه کتابشناسی، فهرست نویسی و جمع‌آوری نسخ خطی و چاپ آنها، لوح تقدیر کتابشناس برجسته کشور را در سال ۱۳۷۴ نصیب وی نمود. فرهنگستان علوم آذربایجان نیز در سال ۱۳۶۹ طی مراسمی به پاس قدردانی از مقام علمی و کوشش‌های وی، دکترای افتخاری آن مرکز را به وی اعطا کرد.

حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید محمود مرعشی به پاس ده‌ها سال خدمت صادقانه به عرصه دانش و فرهنگ و سنگربانی از میراث سترگ دینی و حوزوی از طرف شورای علمی سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه علمیه قم به عنوان «سنگربان میراث جاودان اهل بیت (ع)» شناخته شد. و لوح سپاس ویژه همایش به ایشان اهداء گردید.

وی، از آموختن علوم جدید نیز غافل نماند و تحصیل در رشته جامعه‌شناسی را نخست در دانشگاه تهران و سپس در دانشگاه لندن ادامه داد و در سال ۱۳۶۳ موفق به اخذ دکترای جامعه‌شناسی از دانشگاه لندن گردید.

ایشان در کنار پدر بزرگوار تلاش فراوانی در تأسیس و توسعه کتابخانه بزرگ حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به کار برد و پس از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، در توسعه و تکمیل کتابخانه کوشش فراوان به کار بست.

آثار حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید محمود مرعشی نجفی به طور عمده در زمینه فهرست‌نگاری نسخ خطی، کتابشناسی و شرح حال شماری از اندیشمندان مسلمان کشورمان است. وی از سال ۱۳۴۱ تا ۱۳۸۲ در دوره‌ای چهل و یک ساله، دوازده اثر به حوزه نشر کتاب ارایه داده است و علاوه بر آن ۹ اثر را تصحیح نموده و ۶۴ کتاب نیز تحت نظر ایشان انتشار یافته است.

دکتر مرعشی نجفی، طی ۶۰ مقاله، گفتگو و

حجت الاسلام و المسلمین دکتر سید محمود مرعشی نجفی، فرزند ارشد حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره) در سال ۱۳۲۰ در بیت فقاہت و مرجعیت در شهر مقدس قم دیده به جهان گشود. وی پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه، به تحصیل علوم حوزوی پرداخت.

مقدمات و سطح را نزد اساتید برجسته‌ای چون حضرات آیات عظام فاضل لنکرانی، سید مهدی لاجوردی، شیخ ابوطالب تجلیل تبریزی، محمد صادق نصیری سرابی، محمد تقی ستوده و حجت الاسلام والمسلمین حاج سید احمد ورامینی آموخت. سپس در درس خارج فقه پدر بزرگوارشان حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره) شرکت نمود.

حجت الاسلام و المسلمین مرعشی نجفی، به دلیل علاقه وافر به علوم رجال، انساب، کتابشناسی و نسخه‌شناسی، به مطالعه کتب و رسایل قدما و متأخران در این رشته‌ها پرداخت و در این راه از رهنمودها و تجربیات والد خویش بهره فراوان جست.

استاد عبدالحسین حائری

فهرست نگار نمونه ایران

بین‌المللی فارابی به استاد اعطا شد. عمرش به برکت، پایدار و سایه‌اش به عزت برقرار باد. استاد عبدالحسین حائری به پاس ۶۰ سال تلاش خستگی‌ناپذیر در عرصه دانش و فرهنگ میهن اسلامی از طرف ستون‌های علمی سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه علمیه قم به عنوان «فهرست‌نگار نمونه ایران» شناخته شده و لوح سپاس ویژه همایش به ایشان اهدا گردید.

هیئت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور درآمد. آثار علمی و تحقیقی این استاد سختکوش بسیار است که برخی از آن‌ها از این قرار است: تصحیح تبصره العوام سیدمرتضی داعی رازی؛ تصحیح و تحشیه تبصره المتعلمین علامه حلی؛ تقریرات کامل مبحث ارث زوجه، از درس خارج فقه آیت‌الله بروجردی؛ تقریرات مباحث الفاظ، از درس خارج اصول فقه آیت‌الله بروجردی؛ نظارت بر فراهم‌سازی ۶ مجلد فهرست کتابخانه مجلس؛ تجدید نظر اصلاحات و حواشی بر دو جلد از فهرست‌های نوشته شده قبلی کتابخانه مجلس؛ نظارت بر تدوین چهار مجلد از حرف «زاء» لغتنامه دهخدا؛ اسناد روحانیت و مجلس (ج ۱)؛ هفده مجلد فهرست تخصصی نسخ خطی کتابخانه مجلس.

در مراسم چهارمین جشنواره بین‌المللی فارابی که در آبان ماه ۱۳۸۹ برپاگشت، از این استاد فرهیخته به نام «نسخه‌شناس برجسته» تقدیر شد. در این مراسم، لوح تقدیر رئیس جمهور، لوح تقدیر یونسکو، لوح تقدیر آیسیکو و یادمان جشنواره

استاد عبدالحسین حائری به سال ۱۳۰۶ در شهر قم زاده شد. وی نواده آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، بنیان‌گذار حوزه علمیه قم است. ایشان نزد مراجع عالیقدری چون آیات عظام سیدمحمدتقی خوانساری، سیدصدرالدین صدر، سیدمحمد حجت و حاج آقا حسین طباطبایی بروجردی دروس خارج را گذراند و در ۲۴ سالگی به درجه اجتهاد دست یافت.

وی از سال ۱۳۳۱ نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس شورای ملی آن روزگار را در اختیار داشته و از همان هنگام نسخه‌شناسی و فهرست‌نگاری را آغاز نموده؛ کاری که تا امروز آن را استمرار بخشیده است. ایشان ده سال عضو هیئت مؤلفان لغتنامه دهخدا بوده و بر چاپ چند مجلد از آن نیز نظارت داشته است.

پس از تأسیس اداره بررسی و تحقیق در کتابخانه مجلس به سال ۱۳۴۳ مسئولیت آن را بر عهده گرفت. در سال ۱۳۵۴ ریاست کتابخانه را عهده‌دار شد و در سال ۱۳۶۳ ریاست کتابخانه شماره دو مجلس را نیز پذیرفت. در سال ۱۳۶۸ به عضویت

کتابخانه نمونه سال حوزه

کتابخانه نمونه سال حوزه

کتابخانه آیت... العظمی بروجردی، معروف به کتابخانه مسجد اعظم، به همت این مرجع عالیقدر به سال ۱۳۴۰ شمسی در جوار بارگاه ملکوتی حضرت فاطمه معصومه بنیان نهاده شد. مرحوم شیخ ابوالقاسم آشتیانی نخستین رئیس کتابخانه بود که در سال ۱۳۷۵ اداره آن را به شورای عالی حوزه علمیه وانهاد.

بنای جدید کتابخانه که در اسفندماه ۱۳۸۸ گشایش یافت، با همت تولیت مسجد اعظم برپا شده و با همکاری مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و تولیت مسجد اعظم و استانداری قم، تجهیز و سامان یافته و همواره از استقبال روزافزون فضلا و محققان حوزوی برخوردار بوده است.

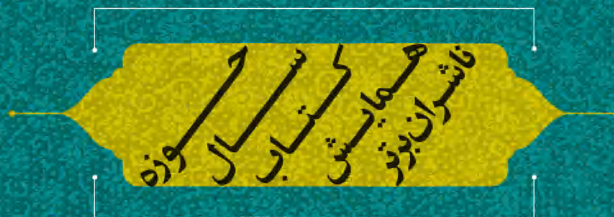
سالن مطالعه عمومی کتابخانه با مساحتی افزون بر ۳۳۰ متر مربع، به صورت قفسه باز و با ۶۲۴۰ مجلد در موضوعات علوم اسلامی در دسترس دانش پژوهان است. این سالن فراخور ۱۵۰ نفر گنجایش دارد و اکنون ۱۶۰۰ تن از طلاب و محققان حوزوی عضو آن هستند. میانگین مراجعان روزانه سالن عمومی ۸۰۰ نفر است.

بخش خواهران که از خرداد ماه ۱۳۸۹ راه اندازی شده، شامل سالن مطالعه عمومی به ظرفیت ۱۴۰ نفر و بانک اطلاعات است. سالن مطالعه عمومی خواهران با ۳۳۰ متر مربع مساحت به صورت قفسه باز و دارای ۴۹۳۷ مجلد می باشد.

سالن مطالعه پژوهشگران و محققان به صورت قفسه باز که بیش از ۴۳۲۵ مجلد کتاب را در خود جای داده، با مساحتی افزون بر ۱۸۰ متر مربع، فراخور ۴۰ نفر گنجایش دارد و اعضای آن ۳۰۰ نفرند و میانگین بهره‌وران روزانه آن ۱۰۰ تن است. بانک اطلاعات ویژه پژوهشگران که در سال ۸۹ راه اندازی شده، با بهره‌گیری از ۴۰ دستگاه رایانه، به محققان حوزوی خدمات الکترونیک ارائه می‌کند. میانگین مراجعین روزانه به بانک اطلاعات در سال مذکور ۱۸۰ نفر بوده است. منابع موجود در بانک اطلاعات عبارتند از: تصاویر نسخ خطی ۱۱۹۰۰ مجلد، تصاویر نسخ چاپ سنگی شامل ۵۰۰ مجلد که بخشی از دهها هزار مجلد چاپ سنگی کتابخانه است، کتب دیجیتال ۷۸۲۱۰ مجلد در قالب ۱۲۸ عنوان نرم افزار، متون

و مقالات دیجیتال ۳۸۰۰۰ عنوان. مسیر توسعه و تکامل این مجموعه عظیم با همت دلسوزانه دست اندرکاران آن در سال ۸۸ و ۸۹ روندی شتابان یافت و امید می‌رود سیر پیشرفت آن در سال ۱۳۹۰ نیز بیش از پیش پویایی یابد. در این مسیر، برنامه‌هایی پیش‌بینی شده که برخی از آن‌ها از این قرارند:

۱. تهیه نرم افزارهای کتابداری و کتابخانه دیجیتال.
 ۲. فهرست نویسی منابع کتابخانه.
 ۳. تهیه منابع جدید.
 ۴. تکمیل تجهیزات تاسیسات و صحافی.
 ۵. راه اندازی بخش تازه‌های نشر.
- سرانجام کتابخانه حضرت آیت... العظمی بروجردی به پاس ارائه خدمات شایسته کتابخانه‌ای به پژوهشگران ارجمند از طرف شورای علمی سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه علمیه قم به عنوان «کتابخانه نمونه سال حوزه» شناخته شده و لوح سپاس ویژه همایش به این کتابخانه اهداء گردید.

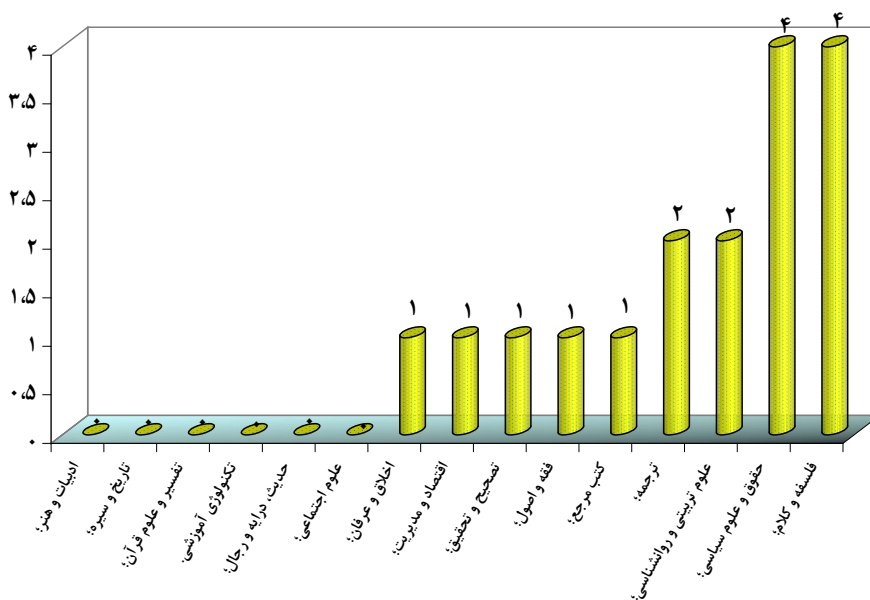
ناشران برگزیده :

ردیف	نام ناشر	نام مدیر	تعداد آثار ارسالی	تعداد آثار برگزیده	تعداد آثار شایسته تقدیر
۱	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	حسن سلطانی	۱۵	۳	۱
۲	پیام امام هادی (ع)	سید هادی رفیعی پور	۳	-	۱

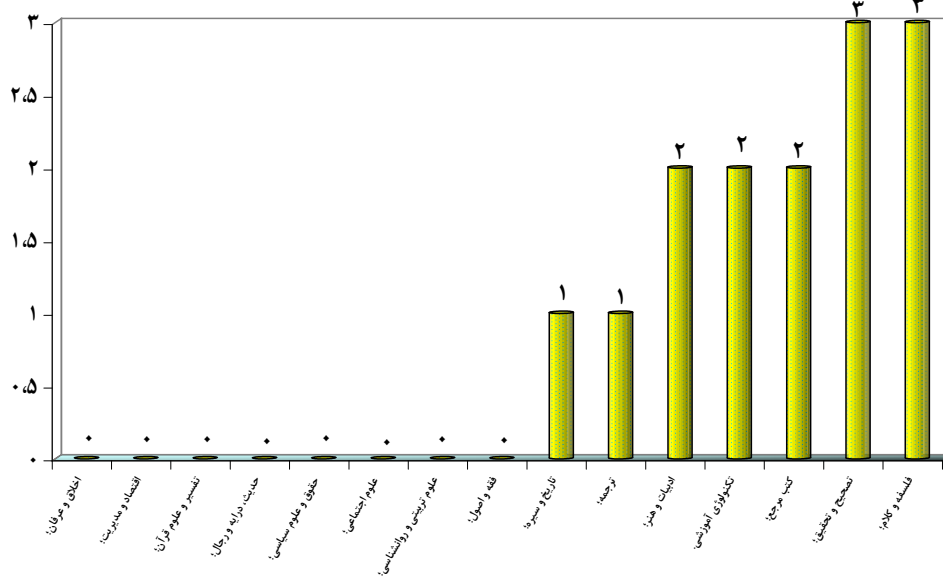
ناشران نمونه :

ردیف	نام ناشر	نام مدیر	تعداد آثار ارسالی	تعداد آثار برگزیده	تعداد آثار شایسته تقدیر
۱	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	سید غلامرضا حسینی	۱۰	۲	-
۲	مؤسسه کتاب شناسی شیعه	رضامختاری	۵	۱	-
۳	انتشارات دارالفراقد	شیخ میثاق العسر	۴	-	۱
۴	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	حسن متولی	۴۲	۱	۳
۵	هرمس	لطف الله ساغروانی	۳	-	۱
۶	مکتبه و دارالمخطوطات العتبة العباسية - کربلا	فضیلة السید نورالدین السید علی الموسوی	۱	-	۱

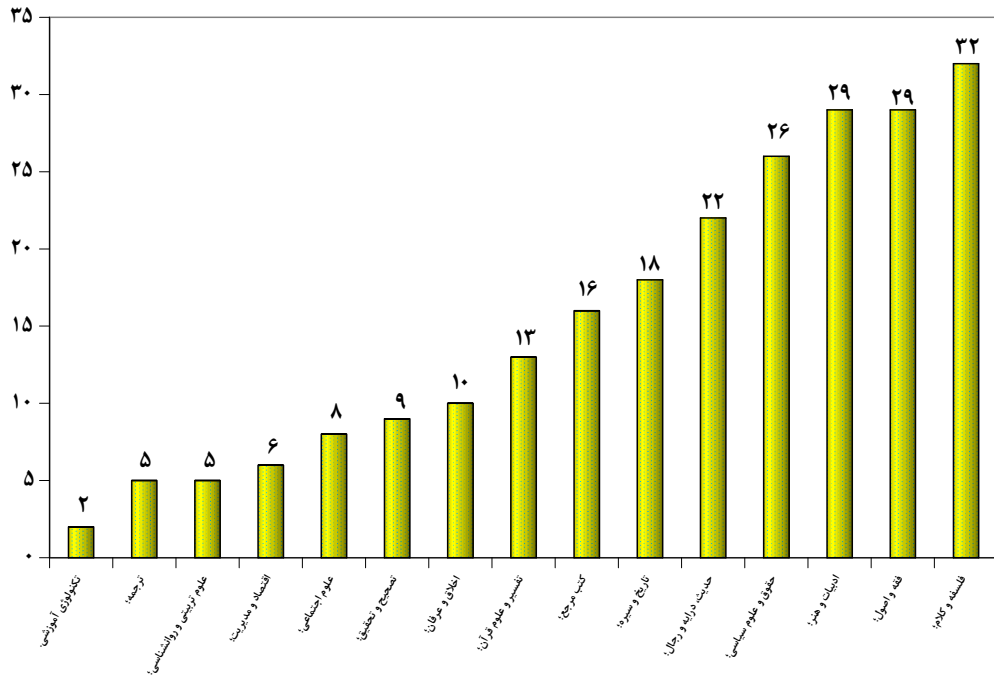
نمودار آثار برگزیده سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

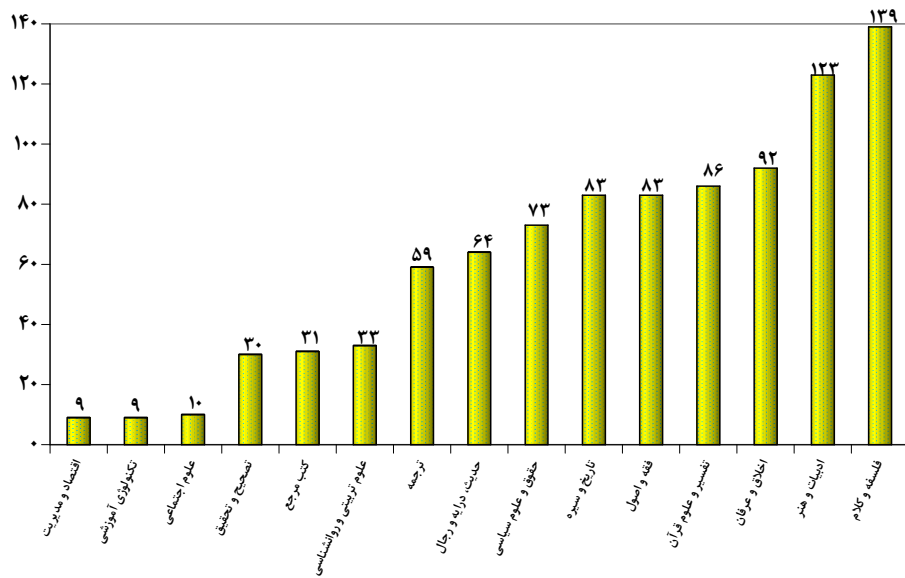
نمودار آثار شایسته تقدیر سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

نمودار آثار راه یافته به مرحله دوم داوری سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

نمودار آثار رسیده به سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

جدول برنامه سیزدهمین همایش کتاب سال حوزه

ساعت	برنامه همایش	ردیف
۹	پذیرش واستقرار میهمانان	۱
۹:۳۰	تلاوت کلام الله مجید	۲
۹:۴۰	سخنرانی مدیر حوزه های علمیه آیت الله مقتدایی	۳
۱۰:۰۰	گزارش کتاب سال حوزه	۴
۱۰:۲۰	سخنرانی حضرت آیت الله استادی	۵
۱۰:۵۰	بازدید از نمایشگاه آثار برگزیده و آثار واصله به همایش	۶

فرارخوان
چهاردهمین
همایش کتاب سال
حوزه

فرارخوان

چهاردهمین همایش کتاب سال حوزه

ویژه‌ی:

کتاب‌های منتشر شده حوزویان در سال ۱۳۹۰/۱۴۳۲/۲۰۱۱
پایان نامه‌های سطح ۴ دفاع شده در سال ۱۳۹۰

نحوه ارسال اثر:

تکمیل فرم مربوطه؛ (دریافت از سایت همایش یا مراجعه حضوری به دبیرخانه)
ارسال ۲ نسخه‌ی اثر همراه با فرم تکمیل شده؛
ارائه نسخه اصلی اثر، برای کتاب‌های ترجمه شده

مهلت ارسال آثار: پایان تیرماه ۱۳۹۱

اطلاعات بیشتر و ثبت نام اینترنتی: www.ketabeHowzeh.ir

تلفن: ۰۲۵۱-۲۹۱۴۵۵۸ پیامک: ۱۰۰۰۰۷۰۲۰

نشانی: قم، بلوار امین، ابتدای بلوار جمهوری اسلامی،
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، دبیرخانه همایش کتاب سال حوزه

